

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Pontstraat 83 (Sint-Martens-Latem, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2019A118

Landschappelijk bodemonderzoek (projectcode 2019A161)

Januari – Maart 2019

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Wouter Van Goidsenhoven, Aaron Willaert, Elke Ghyselbrecht

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2019

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	9
1.1	Administratieve gegevens	9
1.2	Onderzoeksopdracht.....	11
1.2.1	Doelstelling.....	11
1.2.2	Onderzoeksvragen	11
1.2.3	Juridische context	11
1.2.4	Randvoorwaarden	12
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	13
1.3	Werkwijze en strategie	14
1.3.1	Methode	14
1.3.2	Fysisch geografische situatie	14
1.3.3	Historische context en bekende archeologie.....	14
1.3.4	Archeologische indicatoren	14
1.3.5	Verstoringshistoriek.....	15
1.3.6	Introductie tot het projectgebied.....	16
1.3.6.1	Ruimtelijke situering.....	16
1.3.6.2	Geplande werken.....	17
1.4	Assessmentrapport.....	29
1.4.1	Fysisch geografische en geologische situatie	30
1.4.1.1	Landschappelijke situering	30
1.4.1.2	Tertiaire lithostratigrafie	34
1.4.1.3	Quartaire lithostratigrafie	35
1.4.1.4	Bodemvormingsprocessen	36
1.4.2	Historische en archeologische voorkennis.....	37
1.4.2.1	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	37
1.4.2.2	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	37
1.4.2.3	Overzicht van de gekende archeologische waarden	43
1.4.2.4	Huidige gebruik en verstoringen.....	50
2	Landschappelijk bodemonderzoek.....	53
2.1	Onderzoeksopdracht.....	53
2.1.1	Doelstelling.....	53
2.1.2	Onderzoeksvragen	53
2.2	Randvoorwaarden.....	53
2.3	Werkwijze en strategie	53
2.3.1	Methode	53
2.3.2	Uitvoering.....	56
2.4	Observaties	57
2.4.1	Lithologie, lithostratigrafie en bodem	57
2.4.1.1	Boring BP1.....	57
2.4.1.2	Boring BP2.....	58
2.4.1.3	Boring BP3.....	60

2.4.2	Structuren	61
2.4.3	Planten en hout.....	61
2.4.4	Dierlijke resten.....	61
2.4.5	Sporenfossielen	61
2.4.6	Antropogene invloeden.....	61
2.5	Synthese en interpretatie	62
2.5.1	Aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied	62
2.5.2	Postdepositionele processen.....	62
2.6	Archeologische verwachtingen.....	62
2.6.1	Diepte, aard en ouderdom	62
2.6.2	Aspecten van conservering	62
2.6.3	Impact van geplande werken	63
2.7	Assessment	63
3	Synthese	64
4	Bibliografie	66
5	Bijlagen	67
5.1	Boorlijst.....	67
5.2	Visualisatie van de boorprofielen	71

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	10
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).	10
Figuur 3: Grafisch plan RUP Leievallei, deelplan Hof Ter Laecke (zie tevens Bijlage).	12
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).....	16
Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).....	17
Figuur 6: Hof Ter Laecke met bijhorende bebouwing (bron: opdrachtgever).	18
Figuur 7: noordelijke tuinzone	19
Figuur 8: Kasteel Ter Laecke, noordzijde	19
Figuur 9: Zone ondergrondse parking.	20
Figuur 10: Overzicht bodemingrepen weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).....	21
Figuur 11: Visualisatie van de bouwkundige ingrepen: uitbreiding (blauw), herbouw (geel), afbraak (rood).	22
Figuur 12: Nieuwe kelders ter hoogte van het kasteel weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).....	23
Figuur 13: Visualisatie gebouwdelen conciërgewoning en poolhouse (bron: opdrachtgever).24	
Figuur 14: Toelichting uitbreiding (blauw) behouden, verstevigen of herbouwen (geel) en afbraak (rood).	24
Figuur 15: Bodemingrepen ter hoogte van de conciërgewoning (Bron: Geopunt).	25
Figuur 16: Visualisatie werken aan bijgebouwen, geel herbouw, nieuwe schoorsteen (blauw) en afbraak hekwerk (rood).....	26
Figuur 17: Syntheseplan bodemingrepen	27
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	30
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	31
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	32
Figuur 21: Hoogteverloop, NW-ZO (Bron: Geopunt).....	32
Figuur 22: Hoogteverloop, ZW-NO (Bron: Geopunt).....	33

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..34	34
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). .35	35
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).36	36
Figuur 26: Situering van het feodale verblijf op een fragment uit het Rentenboek van Nevele (bron: Cassiman, A.: p.10.)38	38
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....39	39
Figuur 28: Projectgebied weergegeven op het Primitief Kadasterplan, 1835 (bron: opdrachtgever).40	40
Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).41	41
Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....41	41
Figuur 31: Mutatieschets uit 1906 (KAG, Kadastrale mutatieschetsen 207, Sint-Martens-Latem, tweede afdeling, sectie A, 1906, nr. 2).42	42
Figuur 32: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km (bron: Geopunt).....43	43
Figuur 33: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).50	50
Figuur 34: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).51	51
Figuur 35: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).51	51
Figuur 36: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt);52	52
Figuur 37: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).52	52
Figuur 38: De locatie van de boorpunten weergegeven op de bodemkaart (Bron: Geopunt). .54	54
Figuur 39: Locatie van de boorpunten weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).55	55
Figuur 40: Overzichtsfoto van boring BP1.58	58
Figuur 41: Omgevingsfoto's van boorpunt BP1.58	58
Figuur 42: Overzichtsfoto van boring BP2.59	59
Figuur 43: Omgevingsfoto's vanuit boorpunt BP2.60	60
Figuur 44: Overzichtsfoto van boring BP3.60	60
Figuur 45: Omgevingsfoto's van boorpunt BP3.61	61

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....9

Tabel 2: Locaties en aangeboorde dieptes van de uitgevoerde boringen.....55

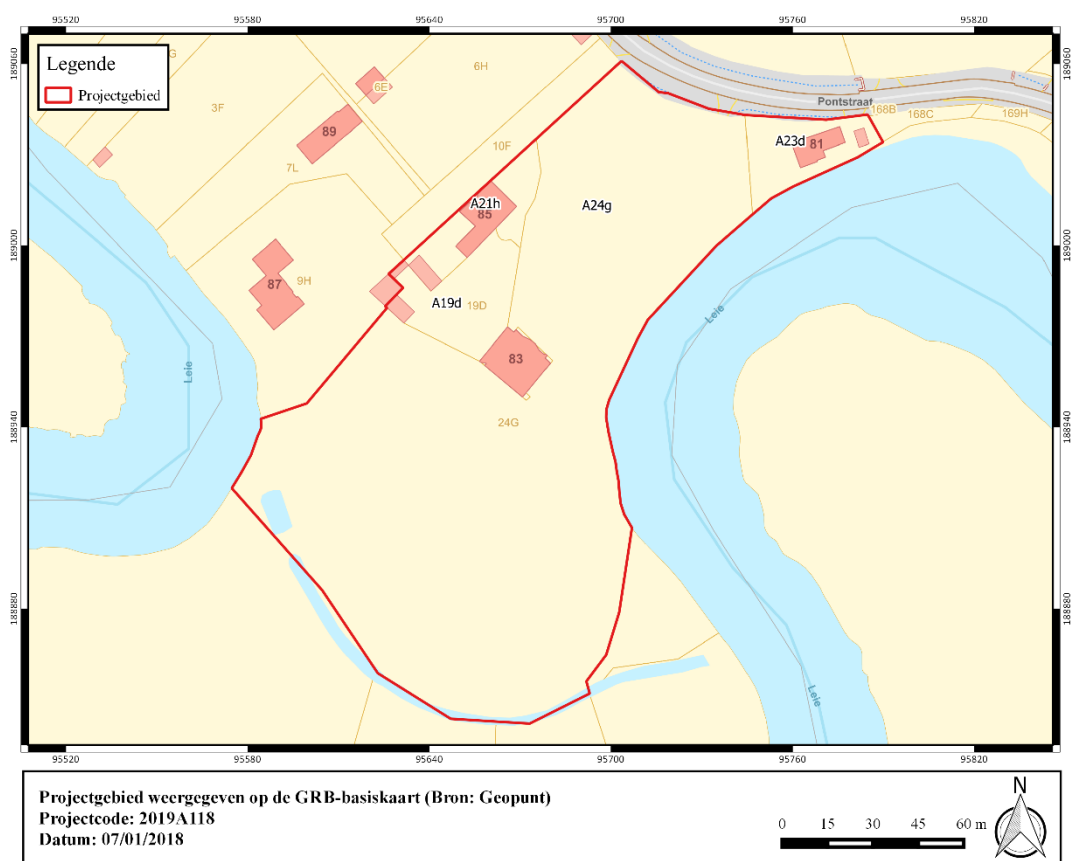
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

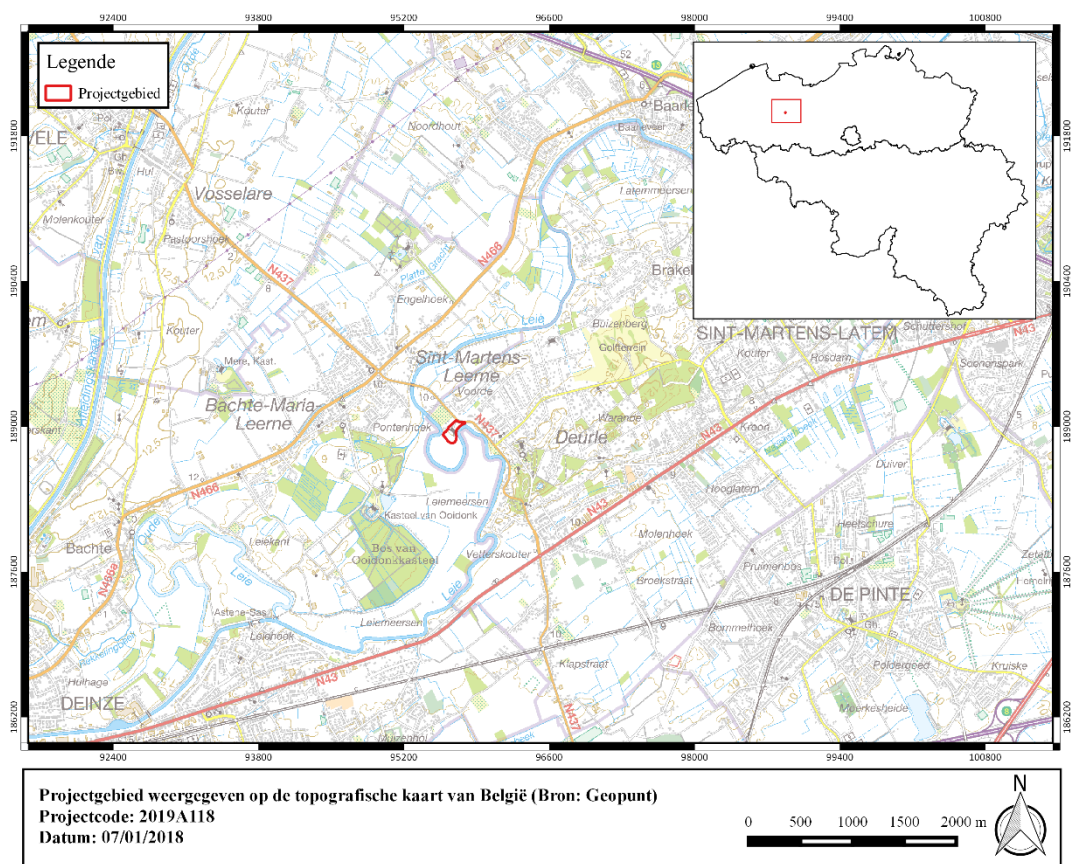
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Sint-Martens-Latem
	Deelgemeente	Deurle
	Postcode	9831
	Adres	Pontstraat 83 9831 Deurle
	Toponiem	Pontstraat 83
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 95507 Y _{min} = 188834 X _{max} = 95845 Y _{max} = 189069
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Sint-Martens-Latem, Afdeling 2 (Deurle), Sectie A, nr's: 19d, 21h, 24g, 23d Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Wouter Van Goidsenhoven (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als natuurgebied. Voor de zone van het projectgebied is op 22 oktober 2018 een RUP goedgekeurd. De voorschriften opgenomen in dit RUP wijzigen, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de bestemming volgens het gewestplan (artikel 7.4.5 van de VCRO).

Volgens het RUP situeert het plangebied zich deels in een zone voor kasteelpark, deels in een zone voor tuin, deels in een zone voor residentieel wonen. Hieruit blijkt dat (een deel van) de specifieke bestemming het meeste binding vertoont met de gebiedsaanduiding wonen of recreatie (artikel 5.4.1. lid 3.3 OED). Het plangebied situeert zich dus deels binnen een zone die dient beschouwd te worden als woongebied.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Deurle Pontstraat 83 werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed¹ geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen zoals:

- Rentenboek Nevele, 1644
- Ferrariskaart, 1771-1777
- Primitief Kadasterplan, 1835
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1840
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp, 1842-1879

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstering van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.²

² <http://www.geopunt.be/>

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen in Deurle, deelgemeente van Sint-Martens-Latem, in de provincie Oost-Vlaanderen. Deurle grenst ten noorden aan de Leie en Sint-Martens-Leerne, ten oosten aan Sint-Martens-Latem, ten zuiden aan Nazareth en Astene en ten westen aan Astene en Bachte-Maria-Leerne.

Het Kasteel Ter Laecke, ook wel Ter Leie genaamd, is gelegen in de zogenaamde Coleghem Ham, een Leiemeander. De inrit van het kasteel sluit aan op de Pontstraat. De dorpskern van Deurle situeert zich ca. 670 meter ten zuidoosten, de dorpskern van Bachte-Maria-Leerne situeert zich ca. 1 kilometer ten westen en de dorpskern van Sint-Martens-Leerne situeert zich ca. 950 meter ten noordwesten.

Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

1.3.6.2.1 Bestaande toestand

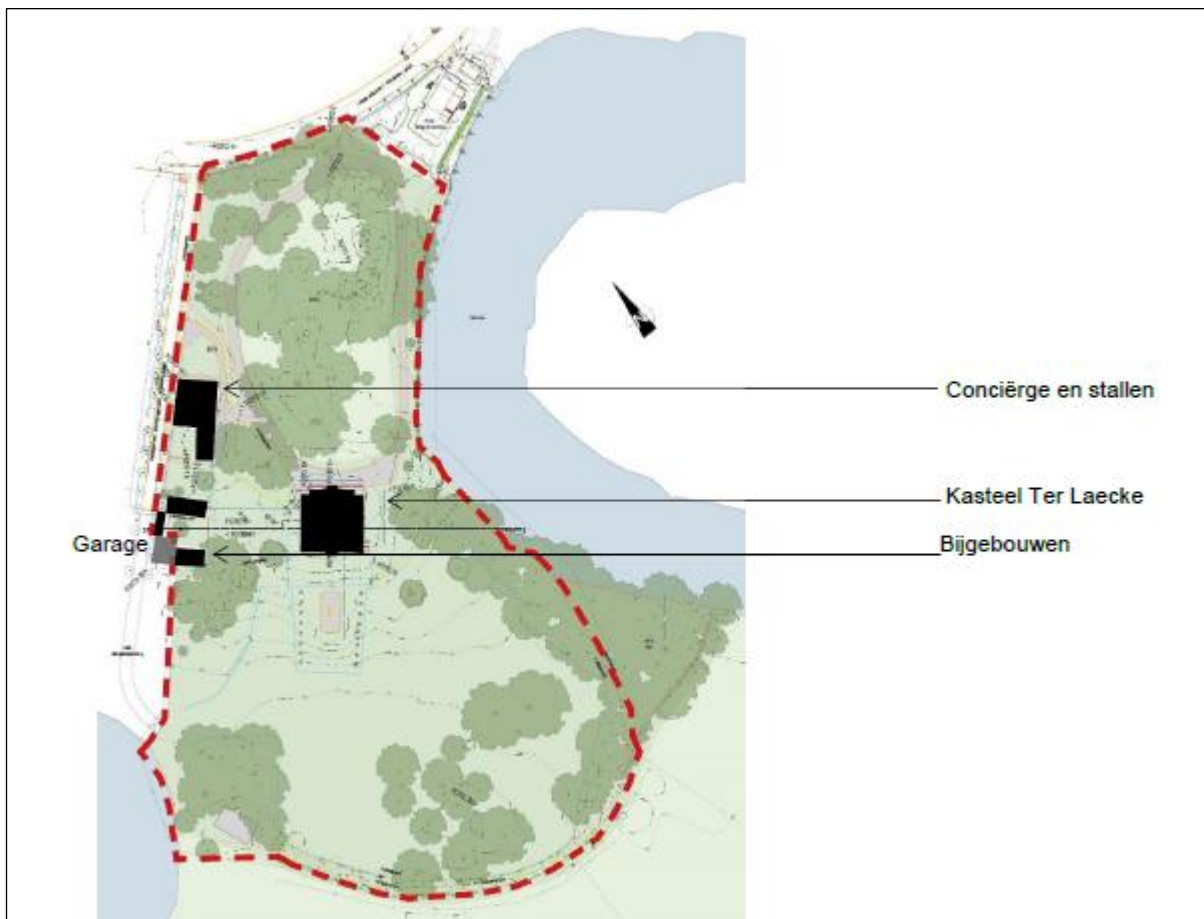
Ter hoogte van het plangebied situeert zich op heden het Kasteel ter Laecke. Het kasteel ligt in een boomrijk park dat toegankelijk is via een smeedijzeren hek en stootpalen. Precies ten zuiden van het kasteel is een zwembad aangelegd. In het westelijk deel van het plangebied situeert zich een conciërgewoning en bijgebouw. Aan de Pontstraat lokaliseert zich Villa Waterhoen.

Op heden is ca. 780 m² van het terrein bebouwd. Bijkomend is ca. 950 m² verhard (oprit en koer). Het overige deel van het terrein is in gebruik als tuinzone met verspreide vegetatie in de vorm van boomgroei. In het noordelijk deel van het plangebied is deze boomgroei denser.

Het huidige Kasteel ter Laecke is op heden integraal onderkelderd tot een diepte van - 2 à - 2,25 m TAW.

Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

Figuur 6: Hof Ter Laecke met bijhorende bebouwing (bron: opdrachtgever).

Figuur 7: noordelijke tuinzone

Figuur 8: Kasteel Ter Laecke, noordzijde

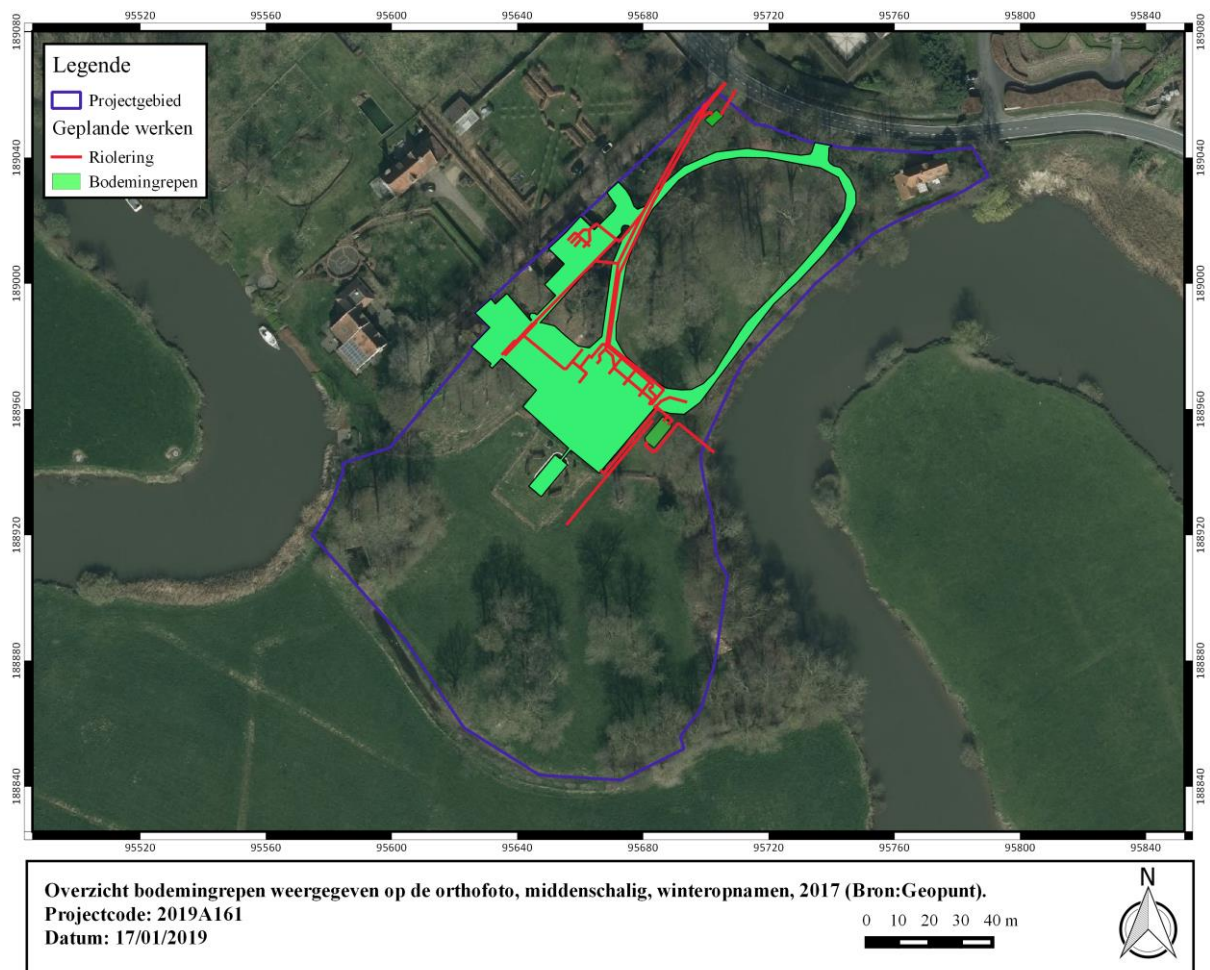
Figuur 9: Zone ondergrondse parking.

1.3.6.2.2 Ontworpen toestand

De geplande werken omvatten:

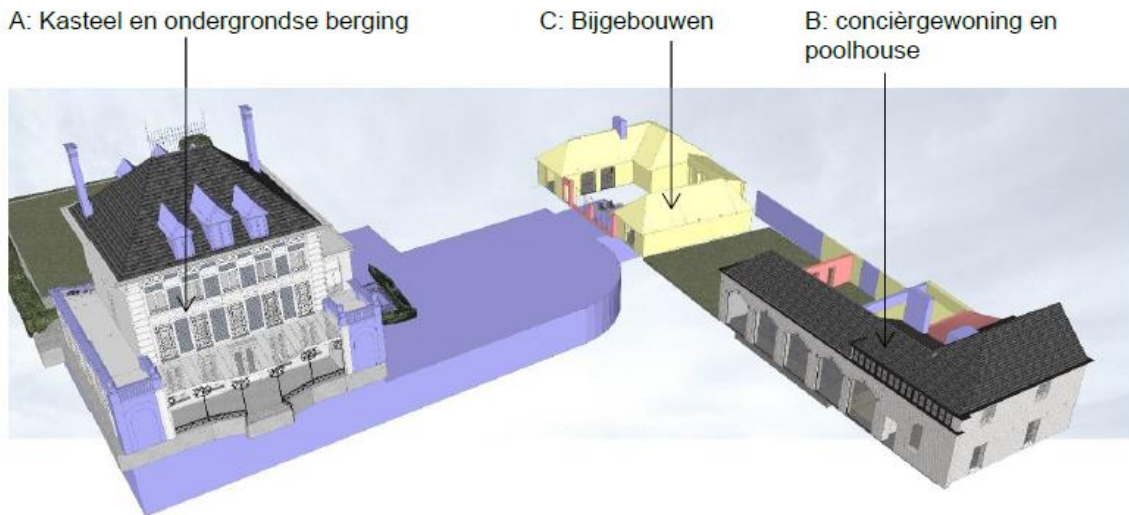
- De historische verbouwing van het Kasteeltje Ter Laecke en uitbreiding met ondergrondse berging
- De herbouw van vrijstaande bijgebouwen
- De verbouwing van een conciërgewoning met stallen tot een conciërgewoning en poolhouse
- Herstellen en heropwaarderen van de landschappelijke elementen in kasteelpark en weilanden

De gecombineerde oppervlakte van de bodemingrepen bedraagt ca. 2830 m², exclusief rioleringen.

Figuur 10: Overzicht bodemingrepen weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

Figuur 11: Visualisatie van de bouwkundige ingrepen: uitbreiding (blauw), herbouw (geel), afbraak (rood).

1) Kasteel en ondergrondse berging

Dit onderdeel omvat het restaureren en verbouwen van een ééngezinswoning, type kasteel en het bouwen van een ondergrondse berging. De restauratie omvat een algemene buitenrestauratie, inclusief stabiliteit van de bestaande toestand, waaronder het houten imitatievakwerk, faience tegels, her-aanleggen terrassen, portiek en gietijzeren elementen, alsook het opnieuw aanbrengen van elementen die verloren zijn gegaan doorheen de jaren.

De volledige oppervlakte onder het kasteel wordt benut als kelder met behoud van de historisch waardevolle kelder. Een ondergrondse volume uitbreiding wordt toegepast naast het kasteel binnen de voorgeschreven grenzen en voorschriften van het RUP. Deze uitbreiding is ten behoeve van berging, parkeren en onderhoud van het waardevolle landschap binnen het plangebied en zijn onmiddellijke omgeving (onderbrengen machinepark).

Door een nieuwe kelder te bouwen onder het kasteel, worden nieuwe funderingen voorzien, en kunnen de stabiliteitsproblemen opgelost worden. De historische kelder wordt dieper uitgegraven, zodat deze functioneel wordt binnen de nieuwe indeling. De ondergrondse berging bevindt zich 1 m onder het maaiveld en wordt voorzien met een diepte van -5,5m t.o.v. de nulpas (vloerpas gelijkvloers) van het kasteel. De ondergrondse constructie wordt voorzien op een afstand van minimum 5 m van te beschermen bomen.

De inrit van de ondergrondse berging bevindt zich op -0.8 m t.o.v. de gelijkvloerse pas van het kasteel wat overeenkomt met 8.57 m TAW. Het terras aan de achtergevel wordt heraangelegd met blauwe hardsteen en uitgebreid tot een terras van 4.99 x 21.46m met een bijkomend lagergelegen gedeelte.

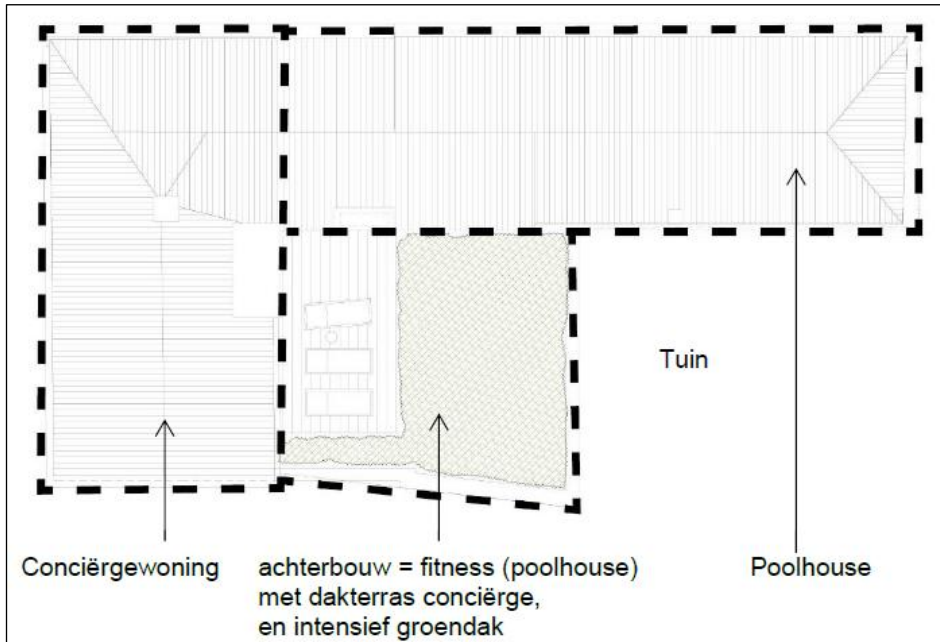
De zone waar een bestaande kelder wordt uitgediept (geel) heeft een oppervlakte van ca. 155 m², de zone waar een nieuwe kelder/berging wordt voorzien tot ca. 5,5 m-mv (groen) heeft een oppervlakte van ca. 1092 m².

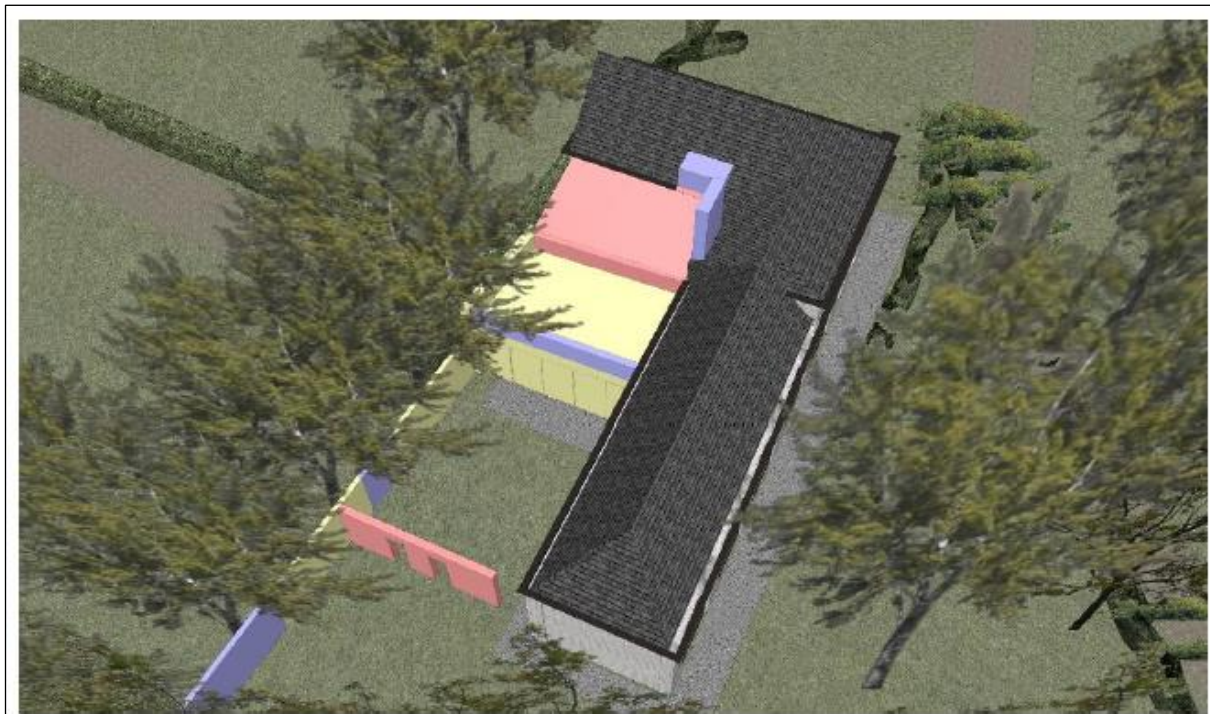
Figuur 12: Nieuwe kelders ter hoogte van het kasteel weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

2) Conciërgewoning en poolhouse

De oorspronkelijke conciërgewoning met stallen wordt omgevormd tot een conciërgewoning en poolhouse, de achterbouw wordt ingericht als fitness. De conciërgewoning wordt omgevormd tot een woning met twee ruime slaapkamers en een dakterras dat voldoet aan hedendaagse eisen.

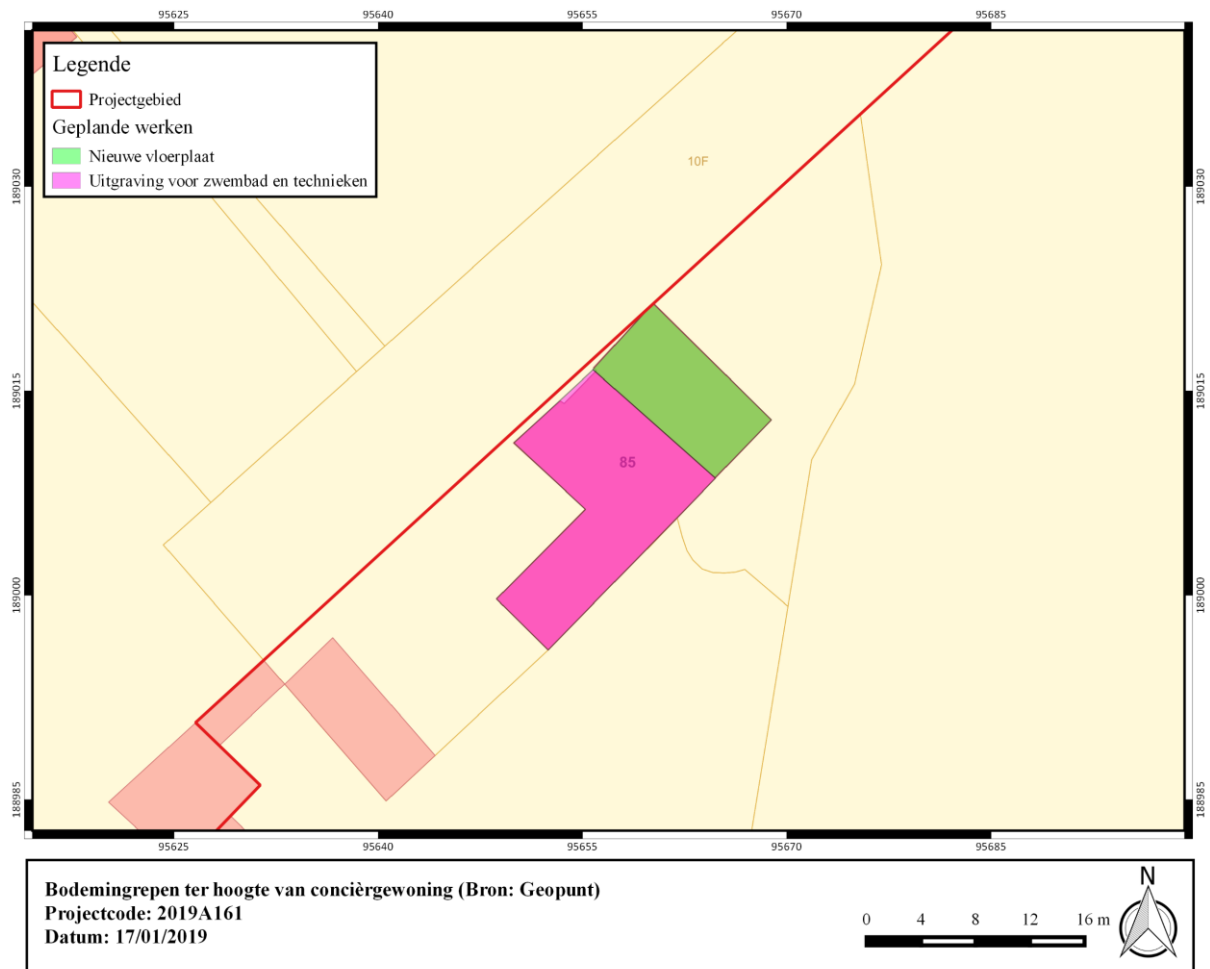

Figuur 13: Visualisatie gebouwdelen conciërgewoning en poolhouse (bron: opdrachtgever).

Figuur 14: Toelichting uitbreiding (blauw) behouden, verstevigen of herbouwen (geel) en afbraak (rood).

Onder een deel van de conciërgewoning wordt een ondergrondse constructie voorzien voor zwembad en technieken tot een diepte van 2 m-mv (ca. 145 m²). Ter hoogte van het noordelijk deel van de conciërgewoning wordt een nieuwe vloerplaat gerealiseerd (ca. 75 m²).

Figuur 15: Bodemingrepen ter hoogte van de conciërgewoning (Bron: Geopunt).

3) Bijgebouwen

De bijgebouwen worden herbouwd op dezelfde plek opdat de gebouwen zouden voldoen aan de hedendaagse eisen van veiligheid, stabiliteit en comfort. De buitenmuren blijven binnen de contouren van de huidige gebouwen. In de bijgebouwen worden woonondersteunende functies voor het kasteel ondergebracht namelijk bar, “binnen terras” en berging.

Figuur 16: Visualisatie werken aan bijgebouwen, geel herbouw, nieuwe schoorsteen (blauw) en afbraak hekwerk (rood).

4) Buitenaanleg

Voor de parkzone ten noorden van het Hof Ter Laecke worden alle waardevolle hoogstambomen behouden. Een aantal worden geveld op basis van het advies van de boomconsulent.

Het wegenpatroon wordt behouden in zijn bestaande vorm, d.w.z. zoveel mogelijk volgens het huidige tracé. Er wordt wel een kleine bocht aangelegd ter hoogte van een eik opdat deze boom meer ruimte krijgt om zicht te ontwikkelen. De weg wordt afgeboord met een staalplaat en heraangelegd in fijne Franse dolomietgrind.

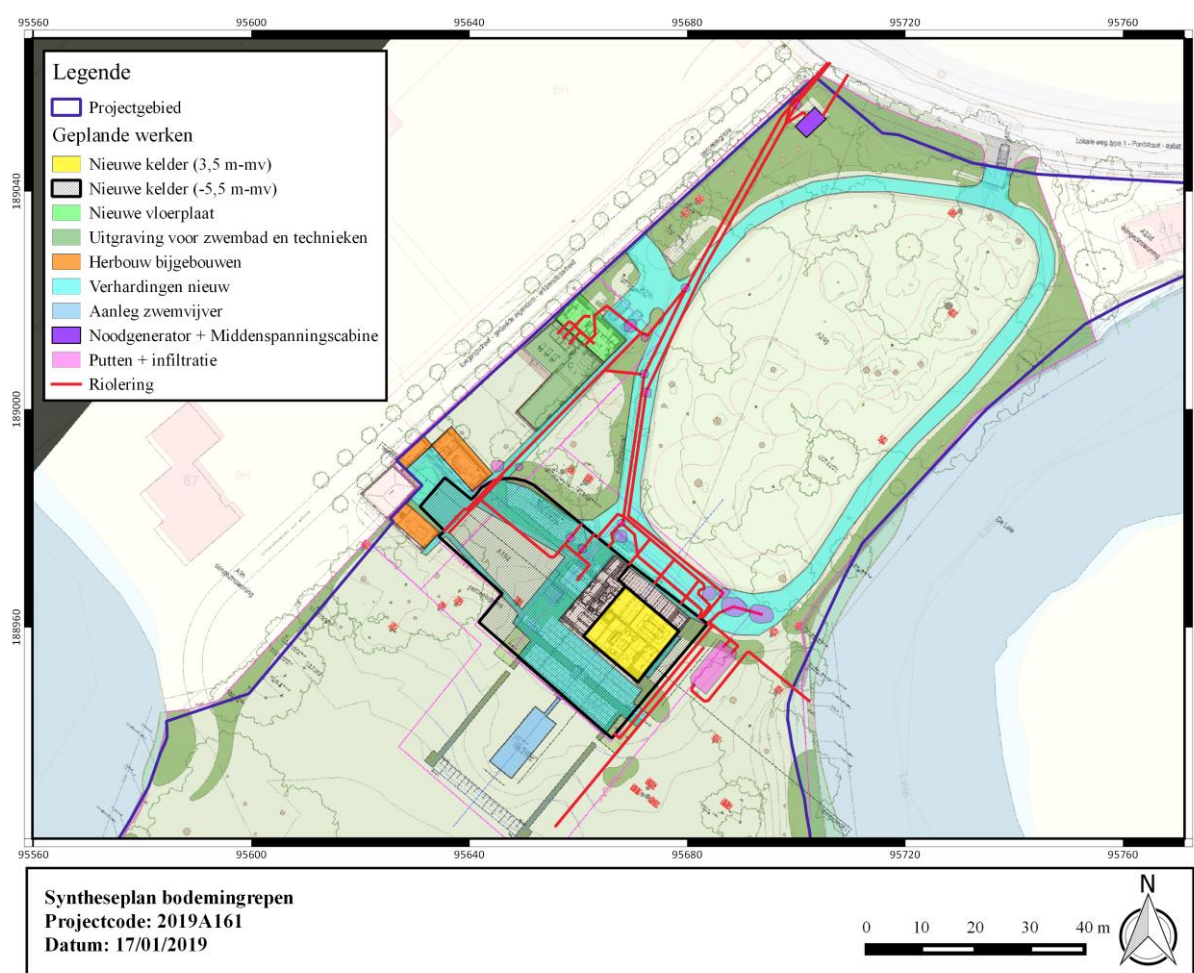
De aanwezige heesterbegroeiing wordt behouden en waar nodig aangevuld met dezelfde soorten.

De tuinzone ten zuiden en ten westen beperkt zich tot een terras dat gelegen is op hetzelfde niveau als het gelijkvloers van het kasteel en een terraszone die één meter lager gelegen is en die aansluit op de zwembijver. De zwembijver zal een grootte hebben van 5 op 13 meter en betreft een vrij minieme uitbreiding/verplaatsing van het bestaande zwembad. De terrassen worden aangelegd in Belgische blauwe hardsteen. De tuinzone aan de westkant van het kasteel bestaat uit padjes in kleiklinkers die de verbinding vormen tussen het hoofdgebouw en de bijgebouwen.

De parkzone ten zuiden van het kasteel zal een semi-extensief beheer kennen. De hoogstambomengroepen worden behouden met uitzondering van een aantal bomen.

Voor de verhardingen wordt een algemene bodemingreep voorzien van ca. 50 cm-mv. Voor de heraanleg groenzones betreffen de geplande werken geen algemene afgraving. De bestaande groenzones worden gevrijwaard en enkele waar nodig miniem aangepast.

Tot slot voorziet de initiatiefnemer de aanleg van een middenspanningscabine en noodgenerator: om het project aan te sluiten op het openbaar elektrisch net is een middenspanningscabine immers noodzakelijk. De middenspanningscabine wordt samen met een noodgenerator onzichtbaar achter wintergroen opgesteld binnen een oppervlakte van 15m² in de uiterst noordelijke hoek op het terrein van het kasteelpark. Er wordt tevens een nieuwe riolering aangelegd, gepaard gaand met een ruim aantal putten. Voor de aanleg van de riolering wordt een sleuf uitgegraven van één meter diep en één meter breed. Ten oosten van het plangebied worden over een oppervlakte van ca. 40 m² infiltratiekragen aangelegd.

Figuur 17: Syntheseplan bodemingrepen

5) Bijkomende elementen

- Houten brugje
- Aanleg oeverbeschoeiing en vooroevers: Ter hoogte van de 'oksels' van de meander worden vooroevers voorzien. Om verdere uitkalving van de oevers te vermijden wordt bijkomend oeverbeschoeiing geplaatst.
- Drie poorten: een poort aan de inrit van de conciërgewoning vanuit de dreef. Een poort aan de inrit van het kasteelpark vanuit de Pontstraat. Een poort aan de inrit van de ondergrondse berging.
- Twee aanlegsteigers
- Schutting schapen

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

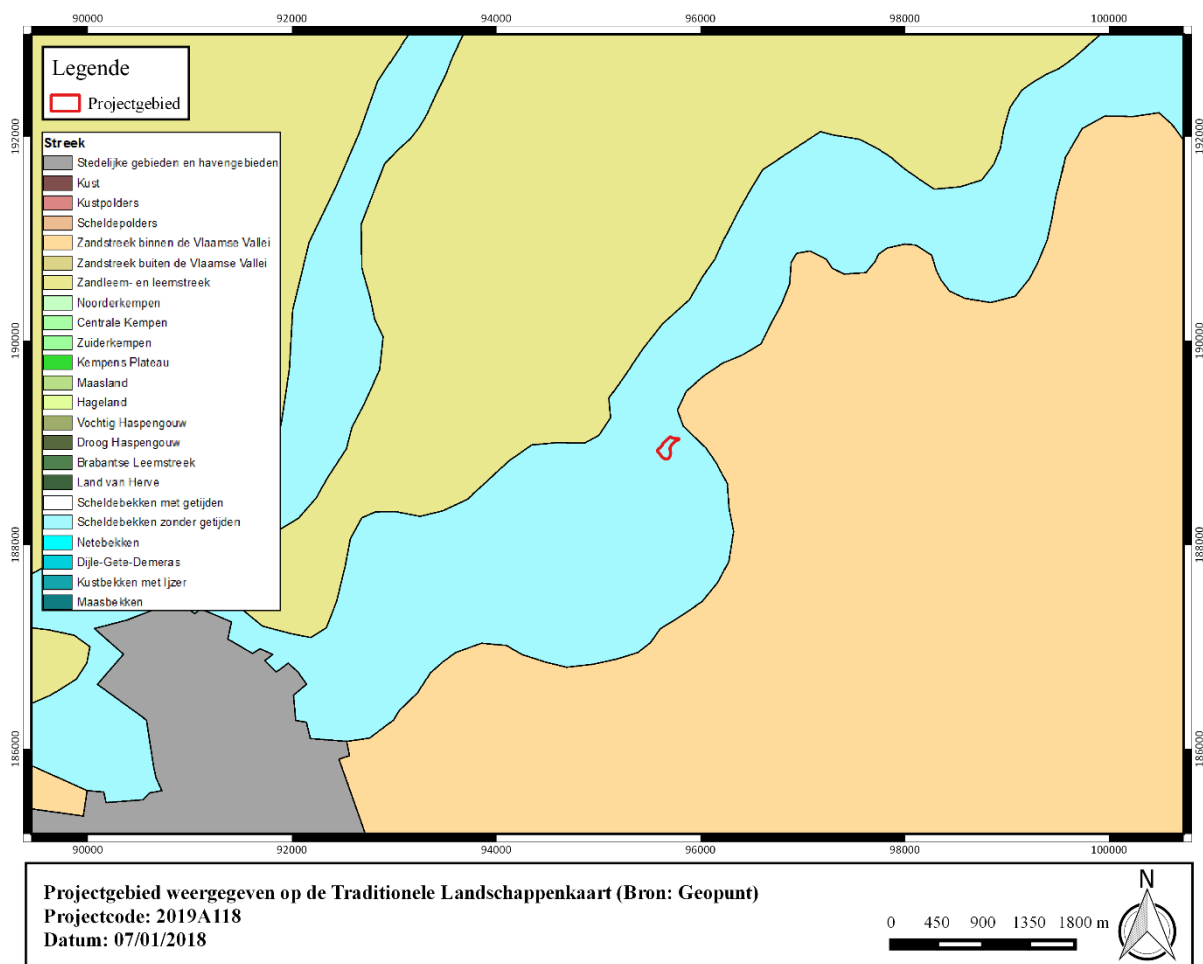
1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

1.4.1.1 Landschappelijke situering

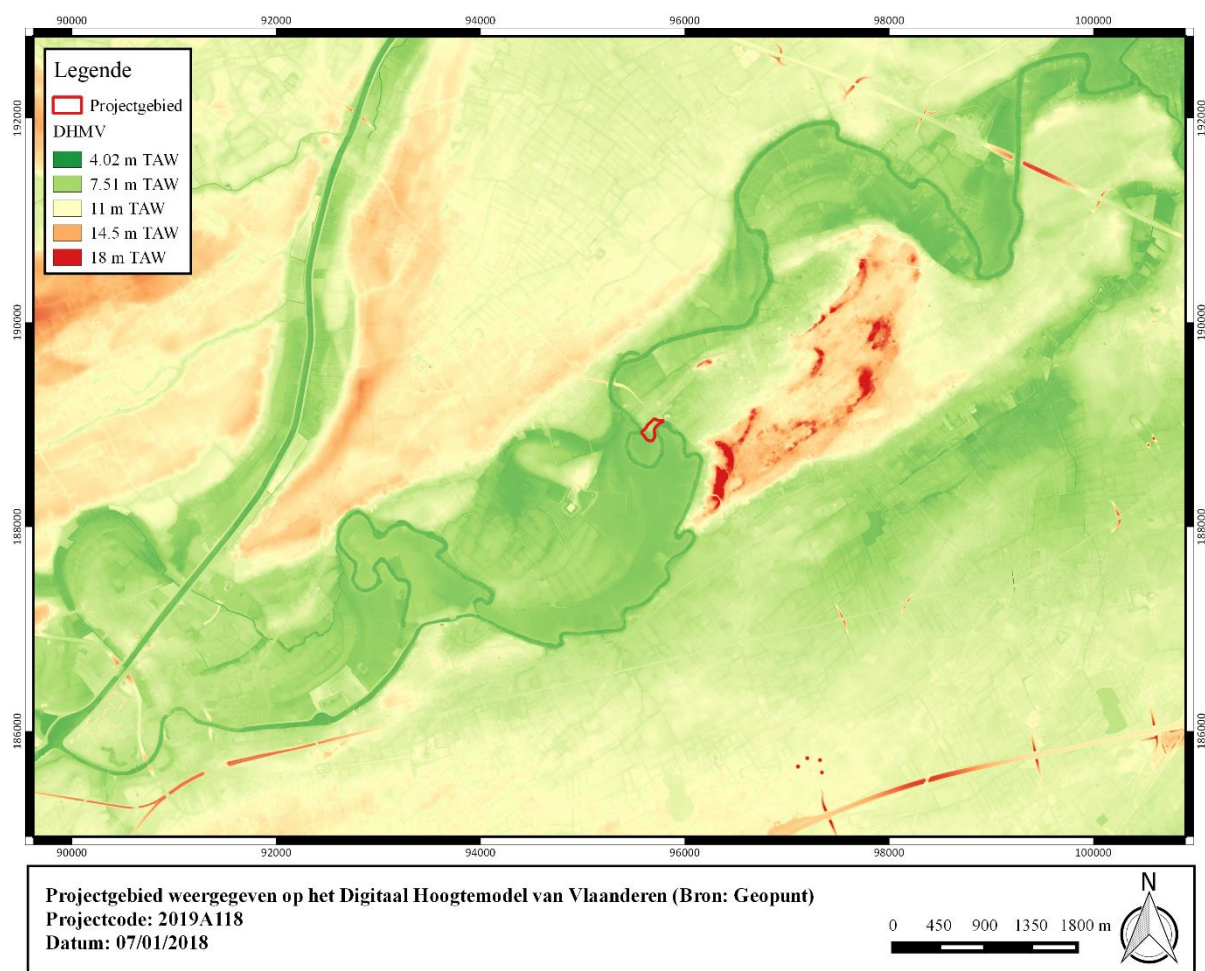
Landschappelijk is het plangebied gelegen aan de rand van de Leie-vallei. Ten oosten van het plangebied situeert zich een Holocene duincomplex met hoogtes tot 15 à 20 m TAW. In het noorden van de gemeente situeren zich droge zandgronden.

Wanneer het plangebied meer in detail wordt bekeken is te zien dat het terrein duidelijk afhelt in zuidelijke richting. De geplande werken zullen plaatsvinden in het noordelijk deel dat gelegen is op een hoogte van ca. 8 – 8.5 m TAW. Er is een duidelijk hoger gelegen vierkante zone zichtbaar centraal binnen het terrein, die mogelijk teruggaat op de hier oorspronkelijk aanwezige site met walgracht met mottelichaam (cfr. infr. 1.4.2.2).

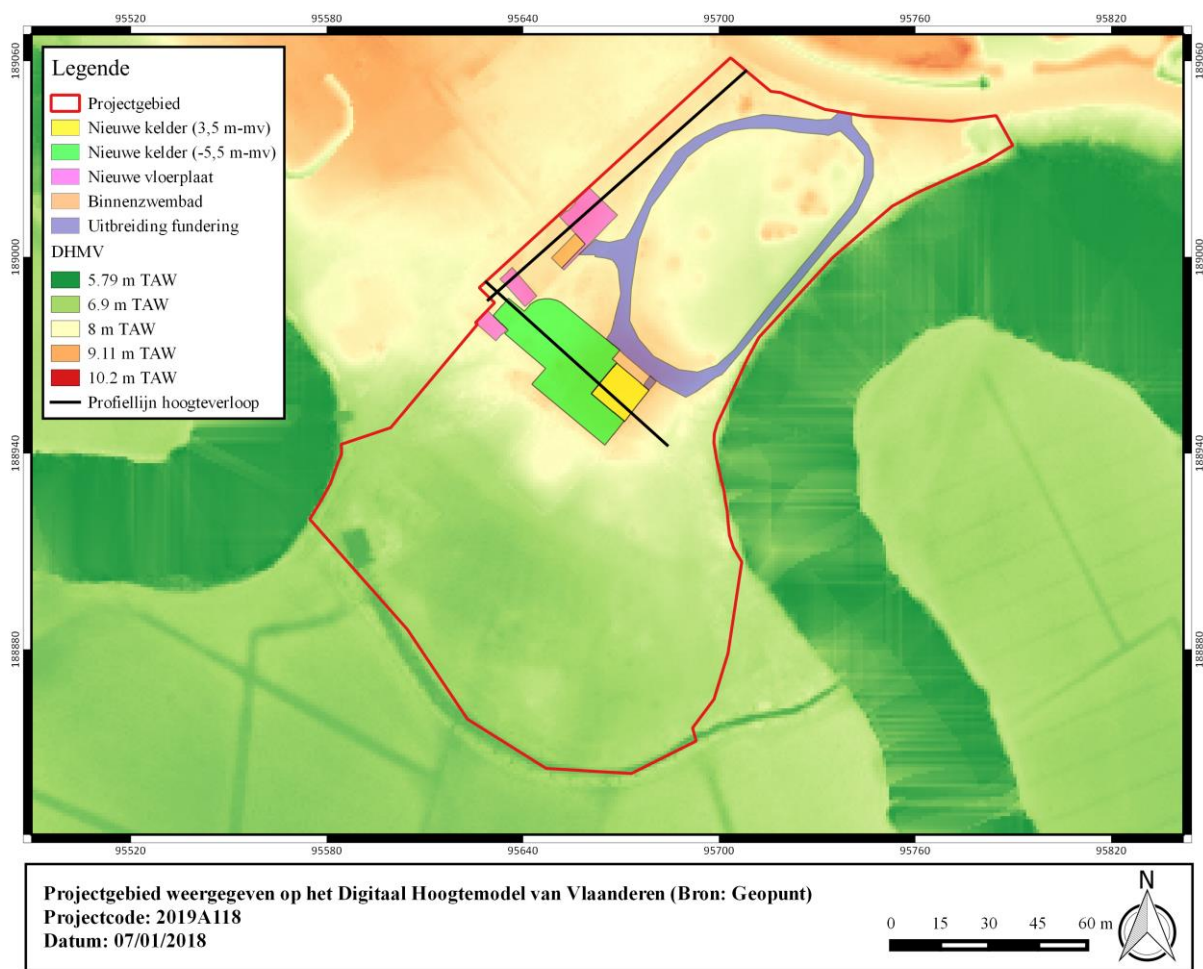
Het plangebied is gelegen in een meander van de Leie. Het is niet zeker of deze meander natuurlijk is. Mogelijk gaat deze opvallende circulaire vorm teruggaat op de contour van een neerhof, in relatie met een opperhof dat zich ter hoogte van de oorspronkelijke site met walgracht situeerde, al is dit door de natte situatie weinig waarschijnlijk. (zie verder 1.4.2.2.)

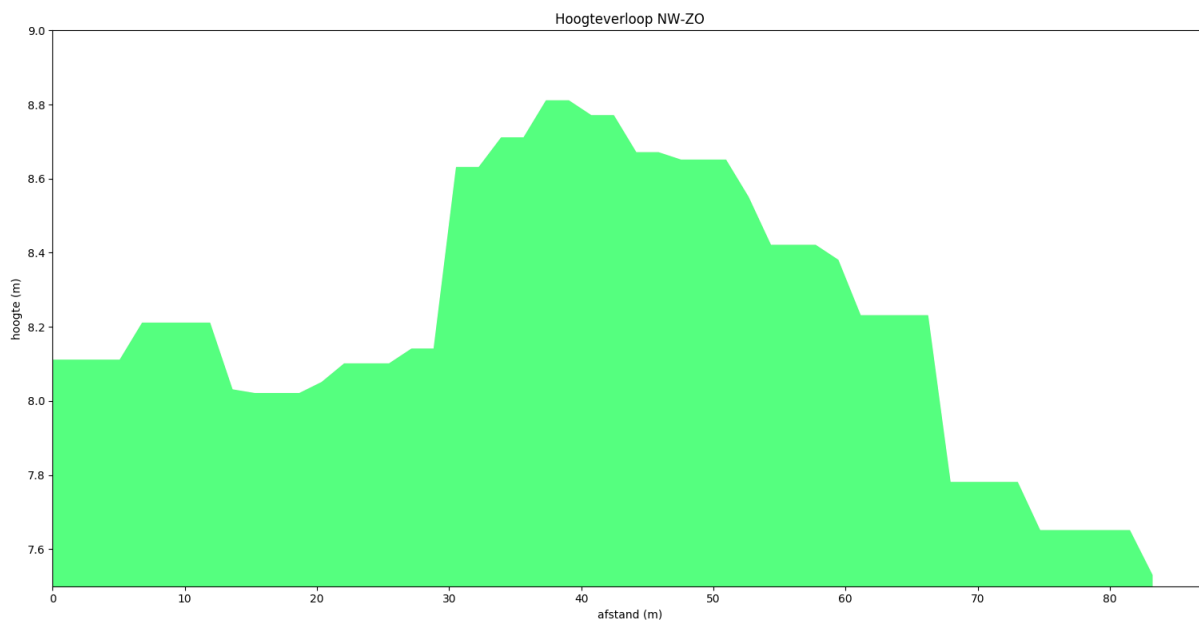
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

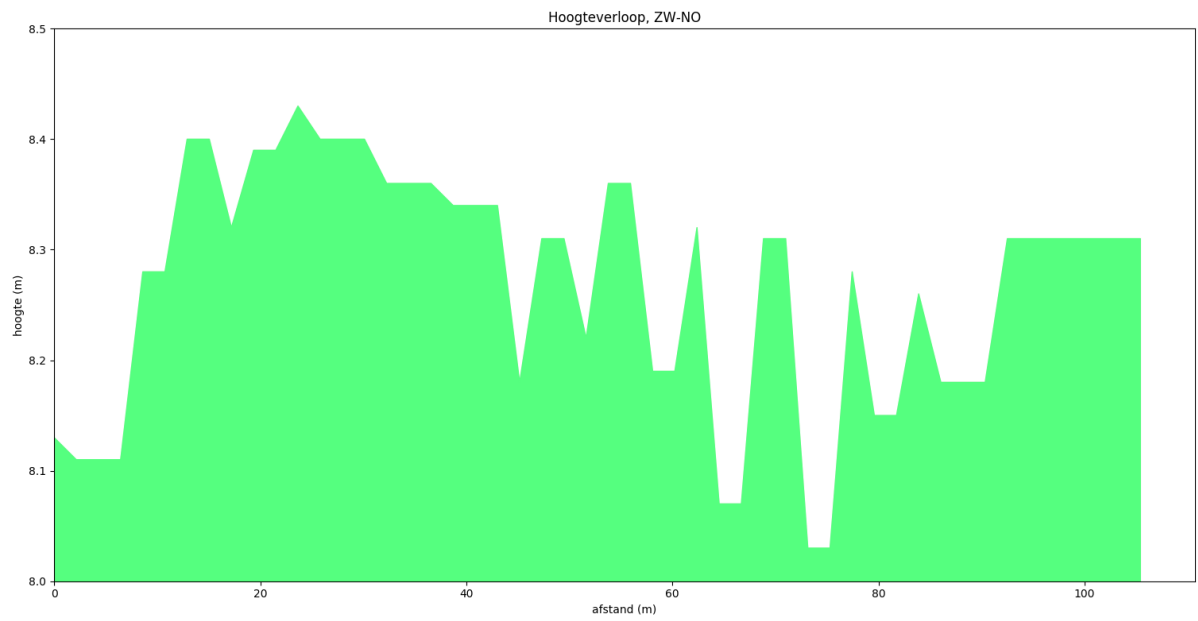
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 21: Hoogteverloop, NW-ZO (Bron: Geopunt).

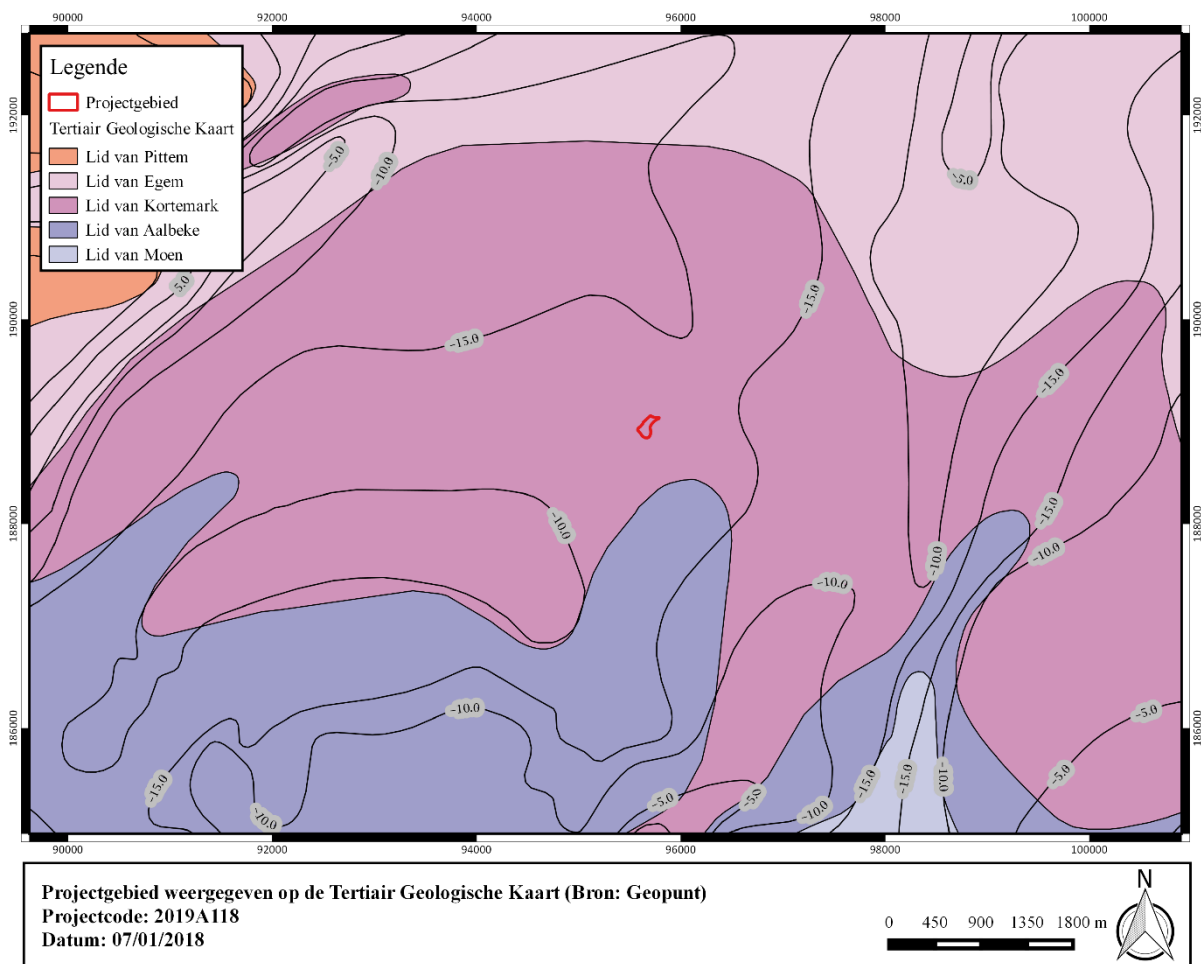
Figuur 22: Hoogteverloop, ZW-NO (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Kortemark** (Formatie van Tielt). De Formatie van Tielt bestaat uit een fijn zandig en zandig marien sediment.

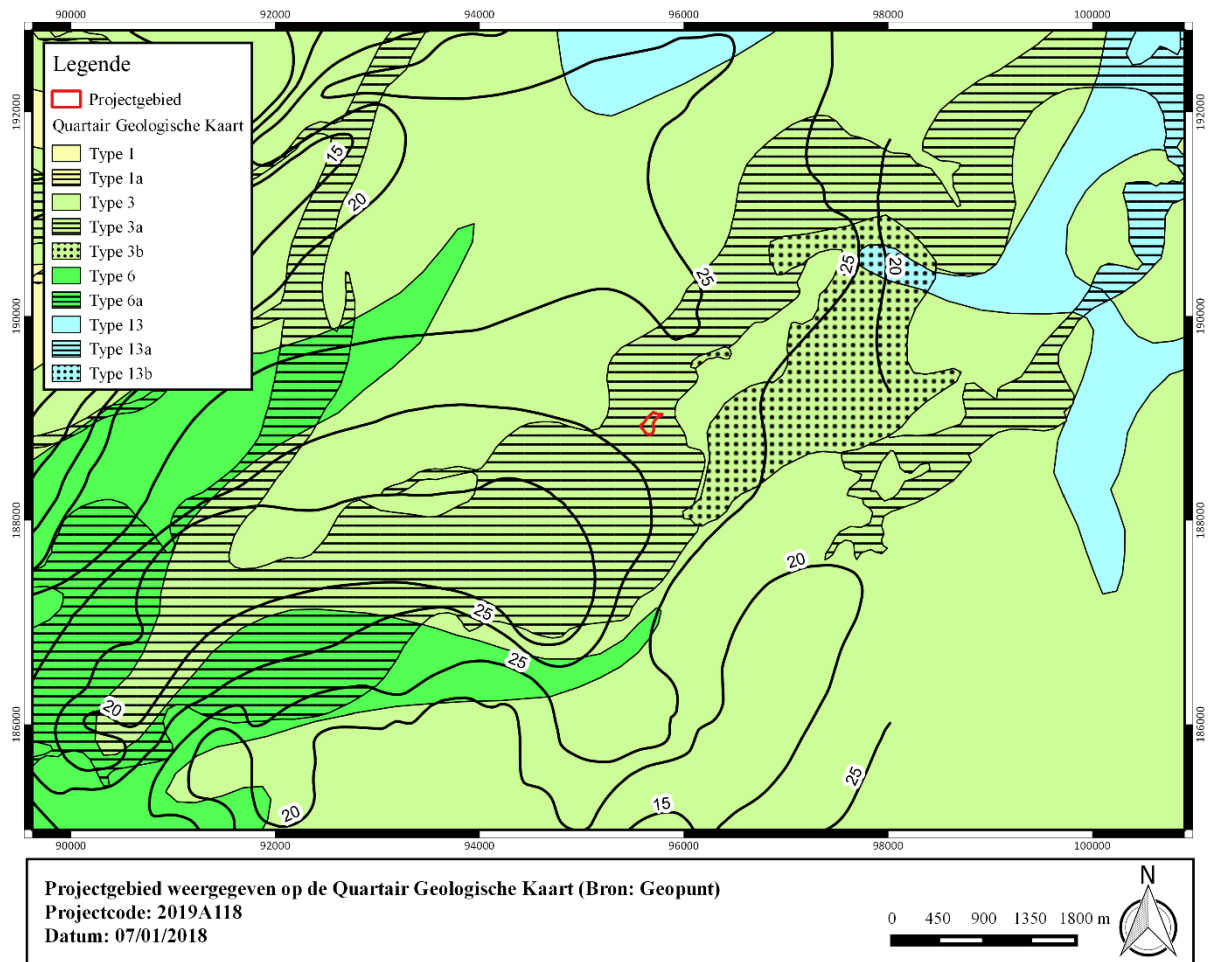
Het oudste lid is het **Lid van Kortemark** en bestaat uit horizontaal gelamineerd fijn zandig grof silt en kleiig-siltig zeer fijn zand. Het is afgezet in de overgangszone tussen de buitenkust en de open shelf.

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 3a**. Het bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen. Binnen deze afzetting kunnen mogelijk hellingsafzettingen van het Quartair voorkomen. Lokaal kan deze eolische afzetting afwezig zijn. De top bestaat uit een fluviatiele afzetting (organochemisch en primairien inclusief) van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal.

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

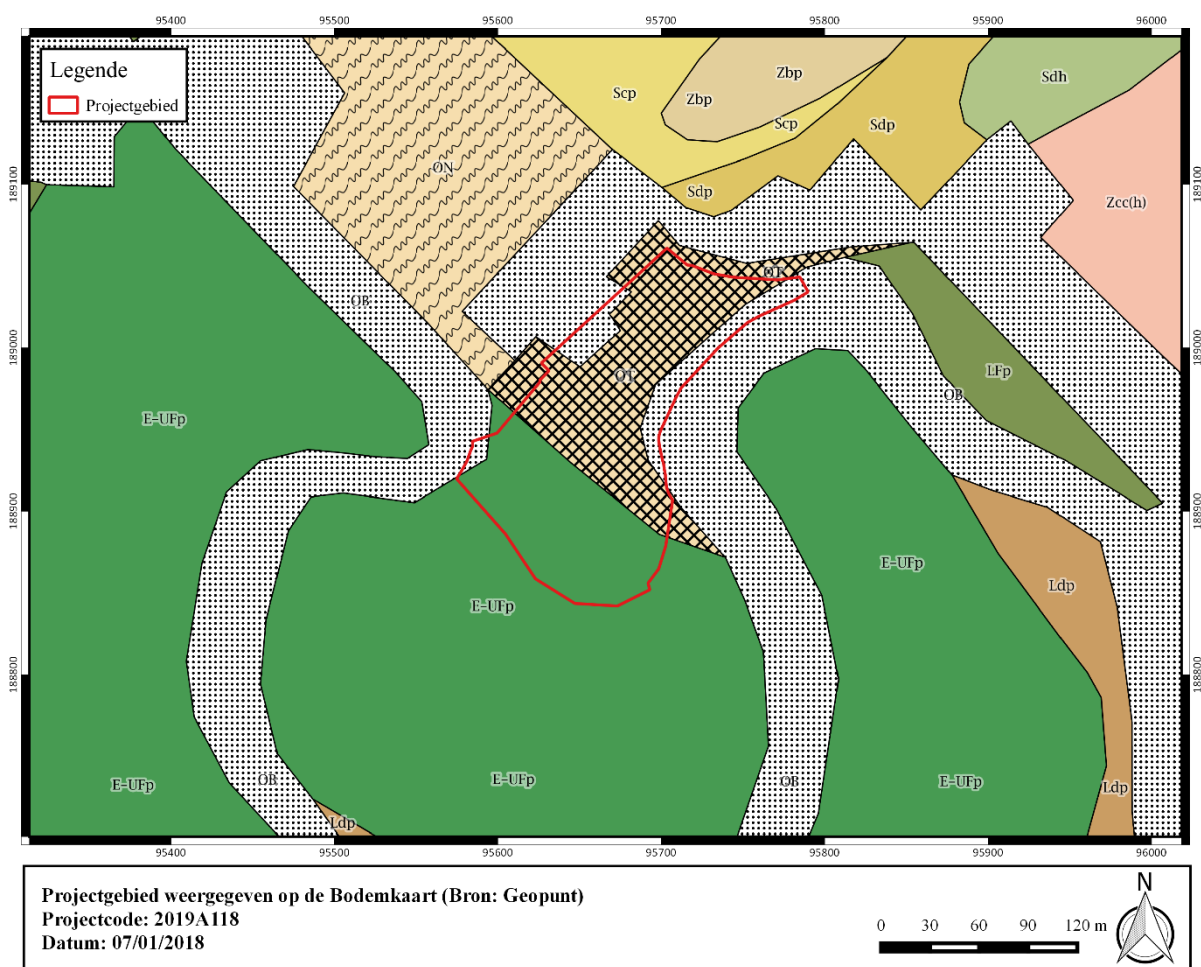

1.4.1.4 Bodenvormingsprocessen

Het bodemtype **OT** is een sterk vergraven grond waarbij de natuurlijk aanwezige bodem volledig verstoord kan zijn

Het bodemtype **OB** is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Hierdoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen.

Het bodemtype **E-UFp** is een complex van nat, matig gleyig tot zeer nat, zeer sterk gleyige (zware) kleibodems met reductiehorizont en zonder profielontwikkeling. Deze hydromorfe sterk gleyige stuwwatergronden vertonen roestverschijnselen vanaf 20 cm. Onder de bouwvoor is geen duidelijke bodenvorming waar te nemen. De bodems zijn te nat in de winter en droogtegevoelig in de zomer. Ze leveren wisselvallige oogsten, afhankelijk van de neerslagverdeling.

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

Archeologische sporen wijzen op vroege menselijke aanwezigheid in Deurle. Getuige hiervan zijn vondsten uit de Steentijd, Late ijzertijd en de Romeinse periode. Er zijn tevens vindplaatsen gekend die menselijke aanwezigheid indiceren in de vroege middeleeuwen. (zie: CAI)

De oudste vermelding van Deurle dateert uit 1114. Bestuurlijk ressorteerde Deurle onder een aantal heerlijkheden waarvan de heerlijkheid Nevele en de heerlijkheid 's Graven Hazele de belangrijkste waren. De zetels van deze lenen zijn historisch-cartografisch merkbaar als omwalde sites met hoeves of kasteeltjes. Archeologische sporen van laat - middeleeuwse hoevebouw duiden op het rurale karakter van het gebied gedurende de late middeleeuwen.

Deurle had gedurende de vroegmoderne periode vaak te lijden onder oorlogsgeweld. In 1578 richtten de Walen, na hun inname van Menen, veel schade aan in Latem en de omliggende dorpen. Van 1635 tot 1648 woedde de gezamenlijke oorlog van de Verenigde Provincieën en Frankrijk tegen Spanje, waarbij de dorpen rondom Gent werden uitgebuit door zowel vijandelijke als hulp biedende troepen. Gedurende de tweede helft van de 17de eeuw werd de landbouw in Deurle zwaar geteisterd door de passage van Franse armee onder Lodewijk XIV.

Deurle is tot de 20ste eeuw voornamelijk een landbouwdorp gebleven. De bevolkingstoename kwam op gang aan het begin van de 20ste eeuw en zette zich voort na de Tweede Wereldoorlog. Thans is Deurle een woongemeente met villawijken.³

1.4.2.2 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

In de periode januari – maart 2016 is voor het terrein reeds een bouwhistorisch onderzoek uitgevoerd door Anneleen Cassiman.⁴ Onderstaande historische beschrijving en historisch-cartografische analyse is hier deels op gebaseerd.

De oudste kern van het kasteel Ter Laecke behoorde tot het vroegere feodale verblijf van de gelijknamige heerlijkheid, afhankelijk van de heren van Nevele. Het leengoed is reeds vermeld in de 15^e eeuw. Een middeleeuwse kern van het kasteel is dus niet uit te sluiten. De circulaire vorm van de meander doet de aanwezigheid van een oud neerhof ten zuiden van deze motte vermoeden. Door de natte situatie is dit echter weinig waarschijnlijk. Volgens De Potter en Broeckeaert is het goed in de 17^e en de 18^e eeuw beschreven als *steepen huys van plaisance met brouwerij, duyvokeete en poort, gelegen op een omwalde motte*.

Het feodaal verblijf was aldus gelegen op een omwalde motte omgeven door bomen zoals te zien op een kaart uit het rentenboek van Nevele uit 1644. De motte bevond zich op de plaats van het huidige kasteel. De vierhoekige contour is nog duidelijk zichtbaar op het DHMV.

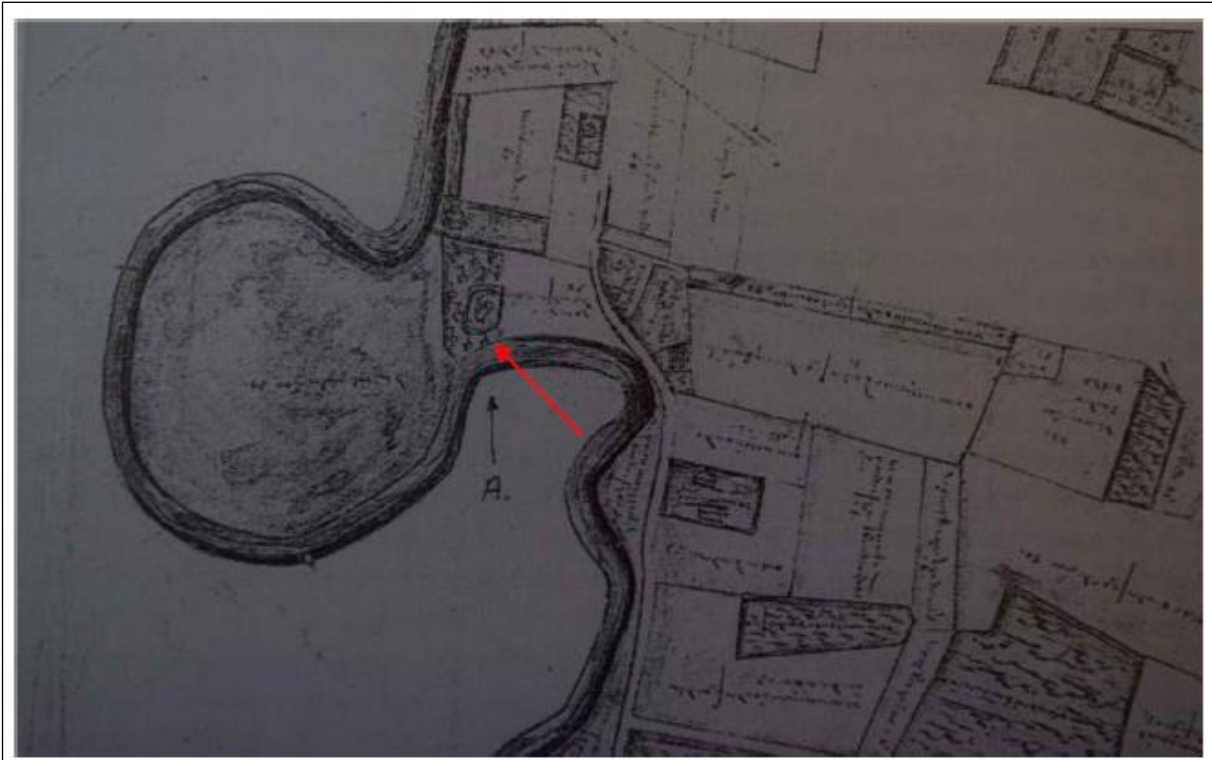
De Ferrariskaart toont een gelijkaardig beeld. Ter hoogte van het huidige kasteel is reeds bebouwing aanwezig omgeven door een vierhoekige walgracht met opening aan de noordoostelijke zijde. Precies ten noorden van deze walgrachtsite zijn enkele bijgebouwen waar te nemen. Het huidige conciërgebouw en bijgebouw gaan hier vermoedelijk op terug. Het

³ Inventaris Onroerend Erfgoed

⁴ Cassiman, A. 2015. Kasteel ter laecke: bouwhistorisch onderzoek, 106 p.

overgrote deel van het plangebied staat gekarteerd als weidegrond met verspreide vegetatie in de vorm van boomgroei.

Figuur 26: Situering van het feodale verblijf op een fragment uit het Rentenboek van Nevele (bron: Cassiman, A.: p.10.)

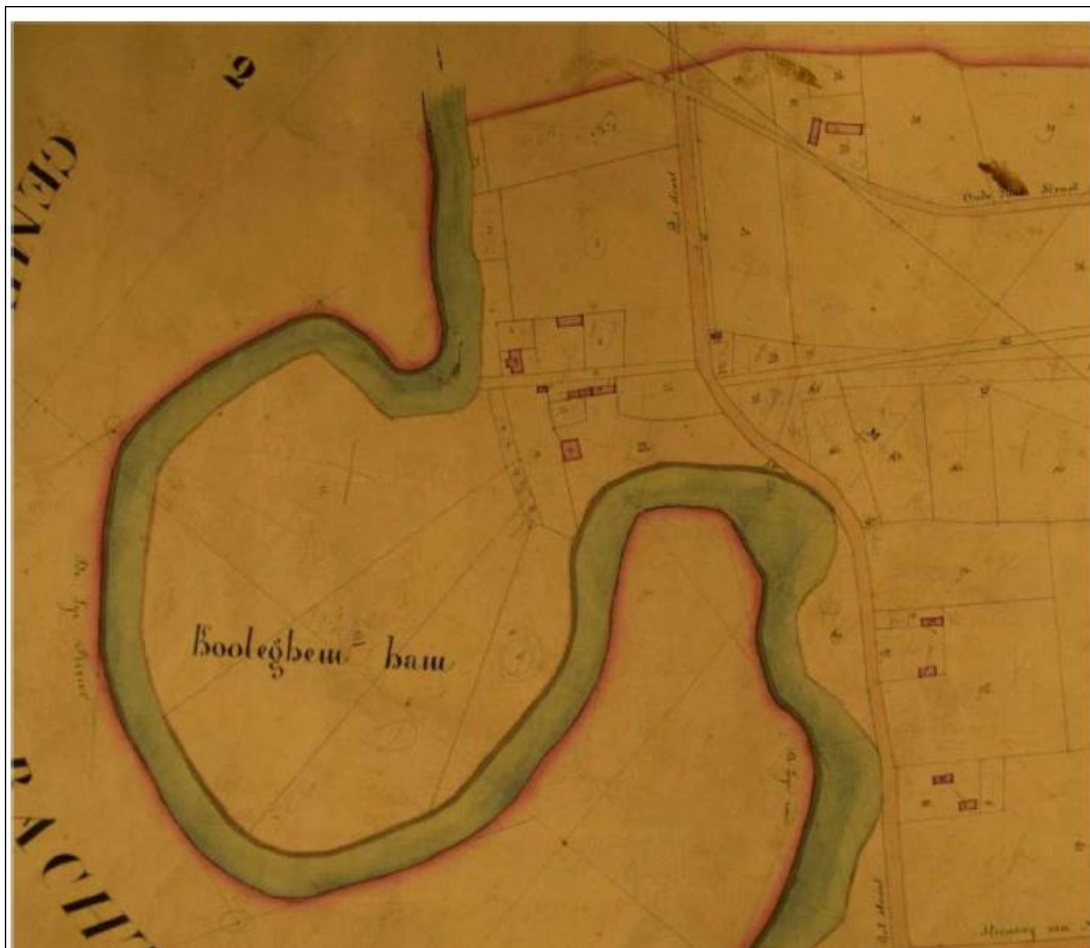

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

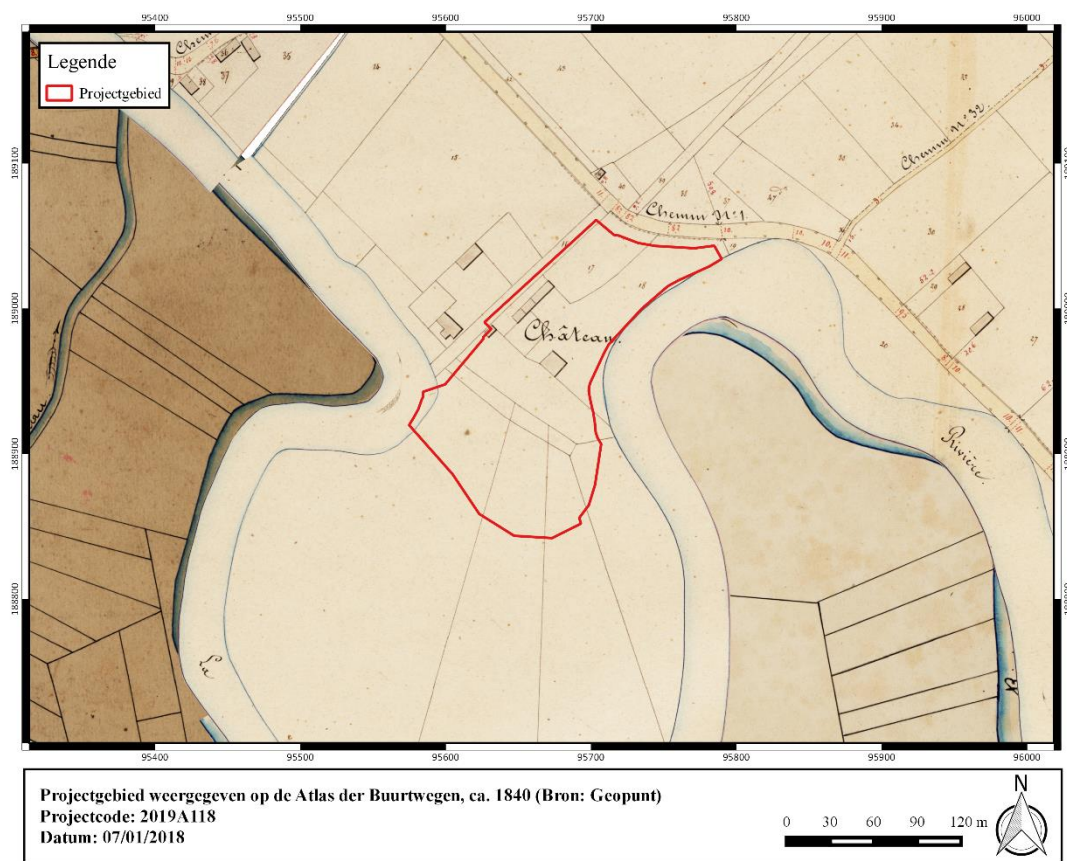
De omwalling is niet langer weergegeven het Primitief Kadasterplan en de Atlas der Buurtwegen en verdween dus in de periode 1777-1835. In een verkoopsakte uit 1840 staat het goed beschreven als een *aangenaam buitengoed met woonhuis, remisen, ruime stallen en een hofstede met boomgaard*.

Op basis van het Primitief Kadaster kon de hoedanigheid van de gebouwen achterhaald worden. Ter hoogte van het bestaande kasteel situeerde zich een woning. De gebouwen ter hoogte van de bijgebouwen en conciërgewoning waren tevens in gebruik als woning. Rondom deze bebouwing situeerde zich bos- en tuingebied.

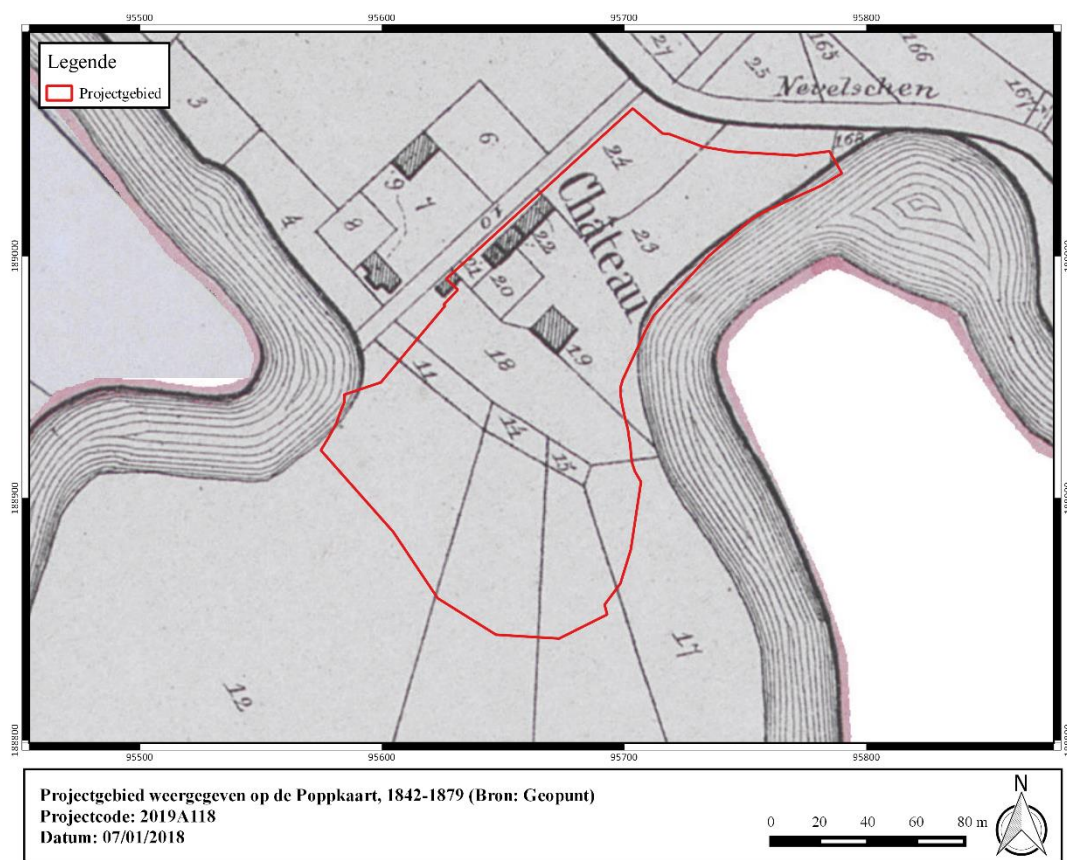
In de periode 1841-1845 werd het kasteel verbouwd naar ontwerp van Louis Minard tot een neoclassicistisch landhuis op vierkant grondplan. De footprint van het gebouw bleef behouden.

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op het Primitief Kadasterplan, 1835 (bron: opdrachtgever).

Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

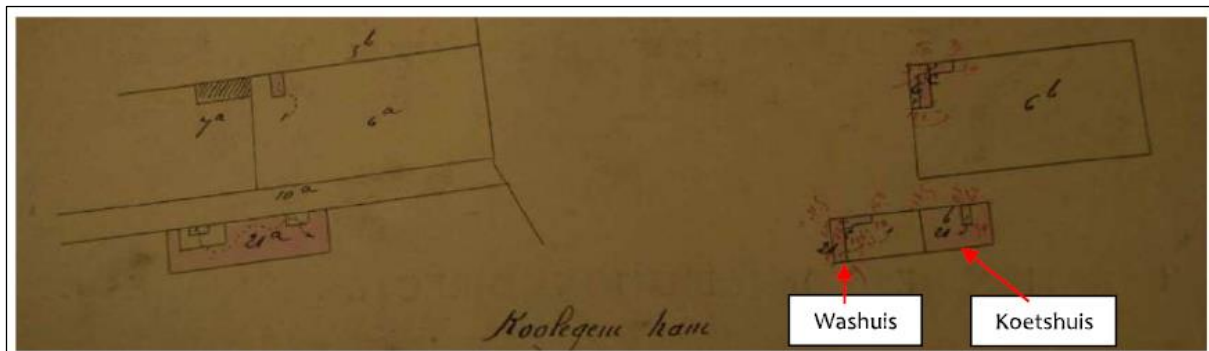

Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

In 1890 kwam het pand in bezit van Alexander Marie-Joseph – Jan Honoré de 't Serclaes de Wommerson Della Faillie, die een aantal verbouwingswerken liet doorvoeren. Het kasteel werd vergroot met twee zijpaviljoentjes en een terras aan de straatkant. De westelijke bebouwing ter hoogte van het plangebied dat in 1857 werd bestemd tot landgebouw werd in 1890 vergroot en verbouwd tot huis met koetshuis.

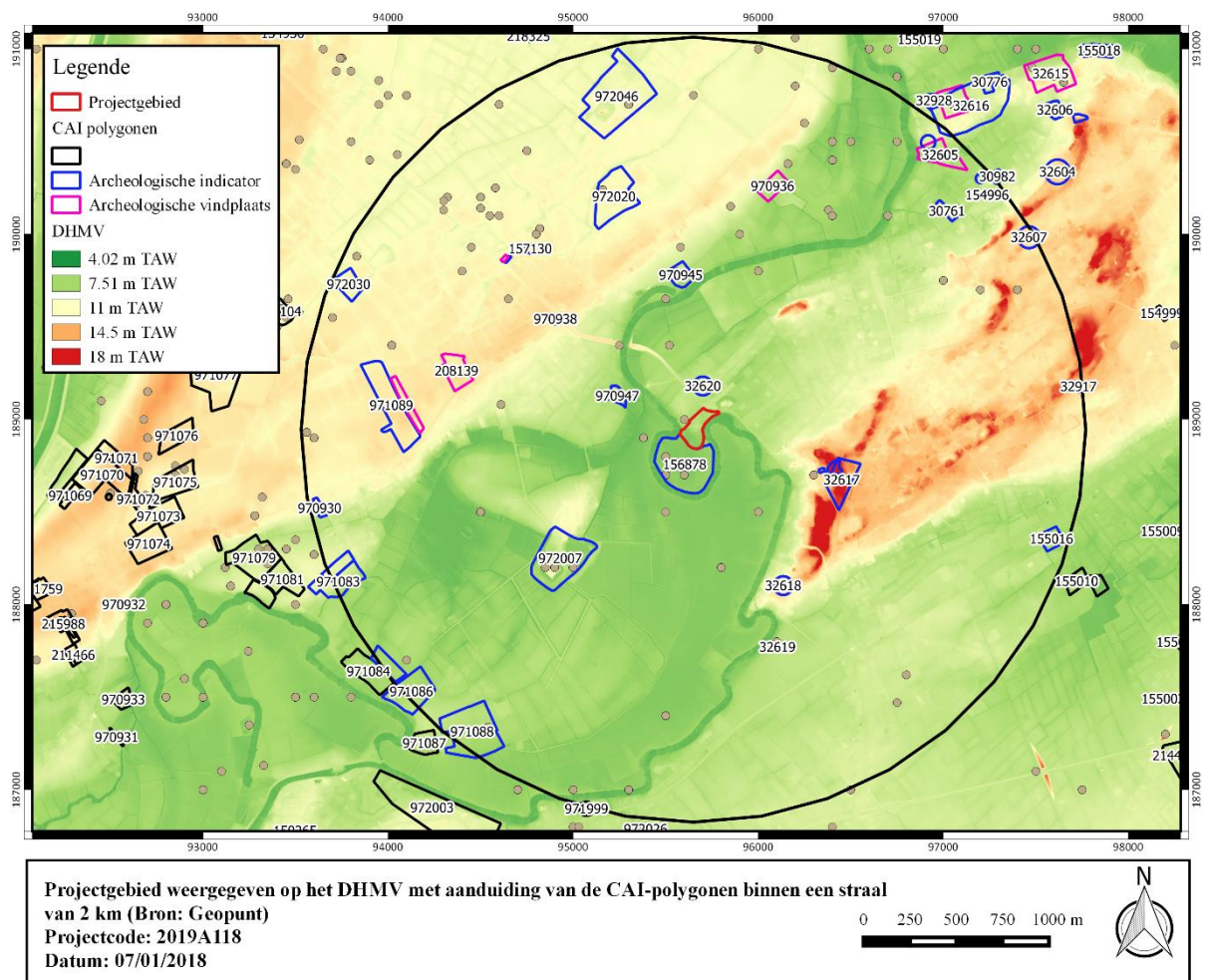
In ca. 1906 werd een deel van de woning met koetshuis afgebroken. Het overgebleven linkervolume werd uitgebreid en bestemd tot washuis.

Figuur 31: Mutatieschets uit 1906 (KAG, Kadastrale mutatieschetsen 207, Sint-Martens-Latem, tweede afdeling, sectie A, 1906, nr. 2).

1.4.2.3 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. Net ten westen van de planlocatie wordt de 'oxbow' in de Leie aangeduid op het kaartblad van de CAI met volgnummer 156878. Hier wordt de aanwezigheid van een 'neerhof' vermoed, maar op basis van de landschappelijke gegevens was het terrein waarschijnlijk enkel geschikt als natte weidegrond. Ten noorden van het plangebied, op het drogere terrein werd bij een veldprospectie Romeins vondstmateriaal gerecupereerd (CAI 32620). Archeologisch onderzoek in de ruime omgeving wijst op bewoning vanaf de metaaltijden. Meer dan 1 km ten noordwesten van het plangebied werden bij een proefsleuvenonderzoek in 2014 resten van Romeinse bewoning aangesneden. Tevens werden indicaties waargenomen voor menselijke aanwezigheid in de vroege middeleeuwen. Naast resten van bewoning werd een circulaire structuur herkend die mogelijk gedateerd kan worden in de metaaltijden of Romeinse periode (CAI 208139). Meerdere kilometers ten noordoosten van het terrein werden eveneens, bij onderzoek begin de jaren '80, bewoningssporen uit de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht (CAI 32605). Naast de gekende sites kan op basis van cartografische gegevens de aanwezigheid van tal van hoeves in de late middeleeuwen en vroegmoderne periode verwacht worden. Ook werd bij verschillende veldprospectiecampagnes vondstmateriaal uit de Romeinse periode en middeleeuwen gerecupereerd. Ook werden lithische artefacten gerecupereerd die wijzen in de richting van een menselijke aanwezigheid tijdens het neolithicum.

Figuur 32: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km (bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

979	Opgraving (2004); NK: 15 meter Vroeg-Romeinse tijd: vlakgraf - graf/ kuil met de resten van de brandstapel, met verbrande ceramiek, verbrande leem, botfragmenten en houtskool. Bron: lijst vergunningen Agentschap R-O Onroerend Erfgoed
32605	Opgraving (1981); NK: 15 meter Late ijzertijd: aardewerk - paalsporen van een onregelmatig vierhoekig grondplan Romeinse tijd: constructiesporen - een dikke zandlaag met vondstenmateriaal, naast enkele scherven van gedraaid Gallo-Romeins aardewerk bijna uitsluitend handgevormd (La Tène). Sommige scherven horen in de late bronstijd/vroege ijzertijd thuis en vroeg-Romeinse periode =>Vermoedelijk een Romeins ophogingspakket Late middeleeuwen: hoeve Bron: Vermeulen, F., Verhaeghe, F. & Bourgeois, J. , 1982: Vondsten uit de ijzertijd en de Romeinse tijd te Sint-Martens-Latem. In: Heemkring Scheldeveld, p 13-41
32612	Opgraving (1892), Mechanische prospectie (2009), Boring (2010) Luchtfotografie; NK: 15 meter Metaaltijden: kuil Late Bronstijd: grote rechthoekige greppel met afgeronde hoeken die door de westelijke en centrale tumulus oversneden wordt. - Langbed - type Riethoven- 18 x 10 m Midden-Romeinse tijd: 3 tumuli, naam van de overledene is gekend door gouden buisje met opschrift 'M(arcus) Probius Burrus' onder één van de heuvels, aangelegd langs Romeinse hoofdweg Keulen-Boulogne, houten juwelenkistje, gouden ring, bronzen mantelspeld, bronzen patera en oenochoe, voet van een bronzen driepoot – greppel die vermoedelijk een omheining van het complex was. Merovingische periode: vlakgraf Bron: Hensen G. 2010: Archeologische evaluatie en waardering van de drie Gallo-Romeinse tumuli van Grimde. Gemeente Tienen (Provincie Vlaams-Brabant), RAAP-Rapport 1986 (herziene eindversie) - Hensen G. 2010: Archeologische evaluatie en waardering van de drie Gallo-Romeinse tumuli van Grimde. Gemeente Tienen (Provincie Vlaams-Brabant), RAAP-Rapport 1986 (herziene eindversie), 90-94
208139	Mechanische prospectie (2014); NK: 15 meter

	Romeinse tijd: opgevulde depressie, met de meeste vondsten te situeren in de Romeinse periode, enkele scherven echter ook in de 6-8e eeuw n.C. - 4-palige spieker en paalkuilen, andere kuilen en greppels, vermoedelijk behorend tot de Romeinse periode. Een vroegere of latere datering voor een deel van de sporen kan niet uitgesloten worden. Vroege middeleeuwen: Kuil, op basis van het aardewerk gedateerd in de vroege middeleeuwen. Onbepaald: kringgreppel, zonder diagnostisch materiaal. De aard van de vulling suggereert een datering in de metaaltijden of Romeinse periode. Bron: De Logi A., De Kreyger F. 2014: Bachte-Marie-Leerne - Meirebeekstraat. Archeologisch vooronderzoek - november 2014, DL&H-Rapport 17, Deinze.
970936	Mechanische prospectie; NK: 15 meter Middeleeuwen: motte - Eén der oudste bewoningssites van Sint-Martens-Leerne ontstaan in de late middeleeuwen op de grens van de koutergrond en alluviale Leievallei en waarvan geschreven bronnen teruggaan tot 15de eeuw. De aanwezigheid van een cirkelvormige walgracht met motte, afgebeeld op de Ferrariskaart, werd in 1974 door boringen gelokaliseerd ten W. van de huidige hoeve. Bron: Lootens M. & M, T, Lootens-De Muynck 1974: Het vroegere bewoningssite van het Hof ter Quaetham (Sint-Martens-Leerne), Het Land van Nevele, Jaargang V, aflevering 4, pp, 152-157
971090	Controle van werken (2000); NK: 150 meter Metaaltijden: grachtje met 3 scherven in prehistorische techniek

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

30982	Indicator cartografie; NK: onbepaald 18^e eeuw: hoeve
30985	Indicator cartografie; NK: onbepaald 16^e eeuw: molen
32616	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late ijzertijd: nederzetting
32617	Indicator cartografie; NK: 15 meter Onbepaald: nederzetting

32930	Indicator cartografie; NK: 15 meter Volle middeleeuwen: kerk Middeleeuwen: op het kerkhof onmiddellijk ten ZW van het kerkgebouw werden de funderingsresten blootgelegd van 2 muren. In het huidige kerkgebouw werd enkel een dik zandpakket waargenomen, waarschijnlijk bij het ontstaan door ophoging bij de bouw van de recente 19de eeuwse kerk - aantal sterk verstoorde graven
970930	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: kapel
970938	Indicator cartografie; NK: 15 meter Volle middeleeuwen: kerk
970945	Indicator cartografie; NK: 15 meter Middeleeuwen: hoeve
970947	Indicator cartografie; NK: 15 meter 19 ^e eeuw: hoeve
972007	Indicator cartografie; NK: 15 meter Vroege middeleeuwen: motte - oorspronkelijk een grote landbouwuitbatting met mottestructuur uit Frankische periode, Odanck of Hoedonc genaamd: houten woontoren, gebouwd op motte, omgeven door een brede, diepe walgracht - Vermoedelijk sinds 12de eeuw deel uitmakend van de heerlijkheid van Nevele. Eerste vermelding in oorkonde van 1230: "Nicolaas, capelaan van Hodunc" en dus vermoedelijk reeds een aanzienlijk herenverblijf. Late middeleeuwen: waterburcht
972030	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
972046	Indicator cartografie; NK: 15 meter 17 ^e eeuw: site met walgracht

Veldprospecties

30761	Veldprospectie (1979); NK: 15 meter 17 ^e eeuw: aardewerk
-------	--

32607	Veldprospectie; NK: 15 meter Romeinse tijd: vlakgraf
32619	Veldprospectie (1981); NK: 15 meter Ijzertijd: aardewerk Romeinse tijd: aardewerk
32620	Veldprospectie; NK: 15 meter Romeinse tijd: aardewerk
32917	Veldprospectie (1981); NK: 15 meter Romeinse tijd: aardewerk
154996	Veldprospectie; NK: 150 meter Steentijd: onregelmatige kern waarvan klingen zijn afgehakt
155016	Veldprospectie; NK: 15 meter Steentijd: afslagstukje met retouches
157817	Veldprospectie; NK: 15 meter Neolithicum: een pijlpunt in grijszwarte silex
971082	Veldprospectie (1998); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Ijzertijd: aardewerk Romeinse tijd: aardewerk Volle middeleeuwen: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
971083	Veldprospectie; NK: 15 meter Steentijd: aardewerk Metaaltijden: aardewerk Romeinse tijd: aardewerk Middeleeuwen: aardewerk
971085	Veldprospectie; NK: 15 meter

	Steentijd: aardewerk
971086	Veldprospectie; NK: 15 meter Steentijd: aardewerk Metaaltijden: aardewerk Romeinse tijd: aardewerk Middeleeuwen: aardewerk
971088	Veldprospectie; NK: 15 meter Steentijd: aardewerk Romeinse tijd: aardewerk Middeleeuwen: aardewerk
971089	Veldprospectie; NK: 15 meter Steentijd: aardewerk Metaaltijden: aardewerk Romeinse tijd: aardewerk Middeleeuwen: aardewerk
972020	Veldprospectie (2000); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Middeleeuwen: onbepaald

Toevalsvondst

32618	Toevalsvondst; NK: 15 meter Romeinse tijd: vlakgraf Nieuwe tijd: lusthof
32928	Toevalsvondst; NK: 15 meter Midden-neolithicum: gepolijste bijlen van het Westeuropese type, mogelijk uit metadoleriet (import)
157130	Toevalsvondst; NK: 150 meter

	Midden-Romeinse tijd: afvalkuil en bewoningslaag waarin Romeins aardewerk (o.a. terra sigillata, kruiken, dolia, handgevormd aardewerk) werd gevonden.
970941	Toevalsvondst (1984); NK: 150 meter Midden-Romeinse tijd: grafveld met 15 brandrestengraven met o.a. luxeceramiek, glas, halssnoeren, ...

Luchtfotografie

156878	Luchtfotografie; NK: 15 meter Onbepaald: circulaire structuur gevormd door een meander van de Leie
--------	---

Onbepaald

32931	Onbepaald NK: 150 meter Laat-neolithicum: 2 gepolijste bijlen
-------	--

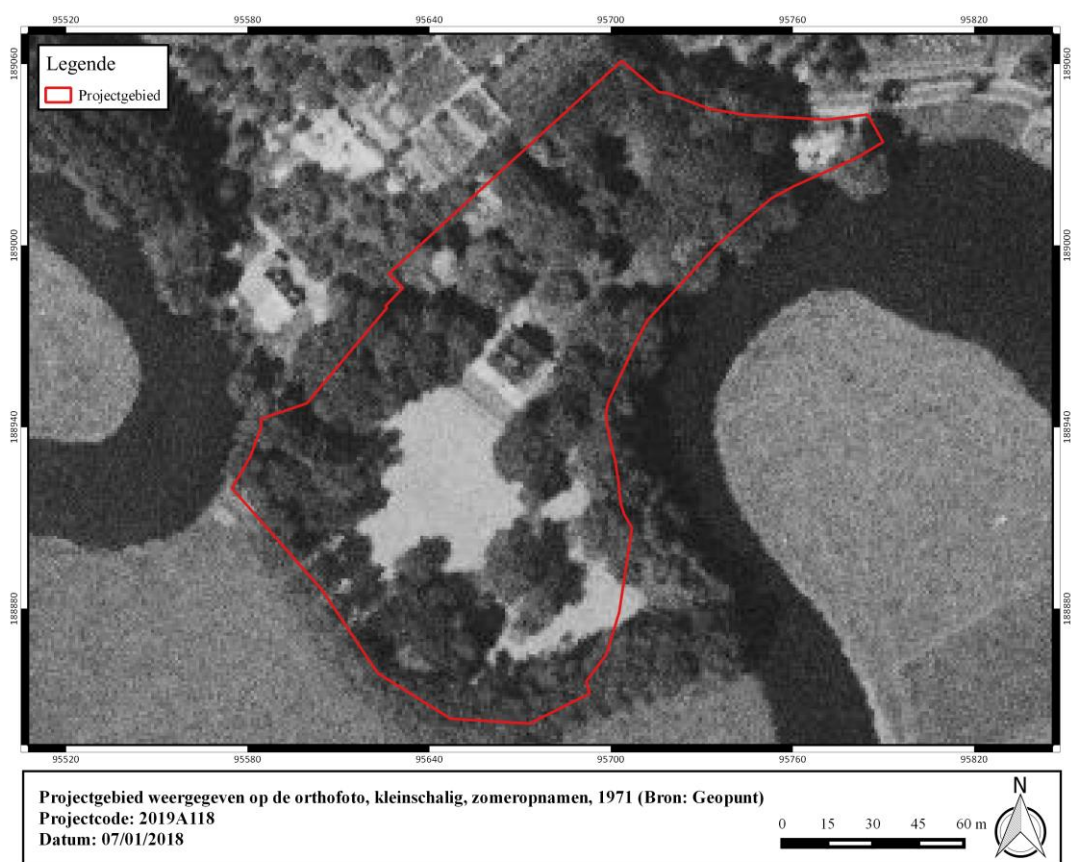

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een zeer beperkte evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied. Ter hoogte van het plangebied situeert zich op heden het Kasteel ter Laecke. Het kasteel ligt in een boomrijk park dat toegankelijk is via een smeedijzeren hek en stootpalen. Precies ten zuiden van het kasteel is een zwembad aangelegd. In het westelijk deel van het plangebied situeert zich een conciërgewoning en bijgebouw. Aan de Pontstraat lokaliseert zich Villa Waterhoen.

Op heden is ca. 780 m² van het terrein bebouwd. Bijkomend is ca. 950 m² verhard (oprit en koer). Het overige deel van het terrein is in gebruik als tuinzone met verspreide vegetatie in de vorm van boomgroei. In het noordelijk deel van het plangebied is deze boomgroei denser.

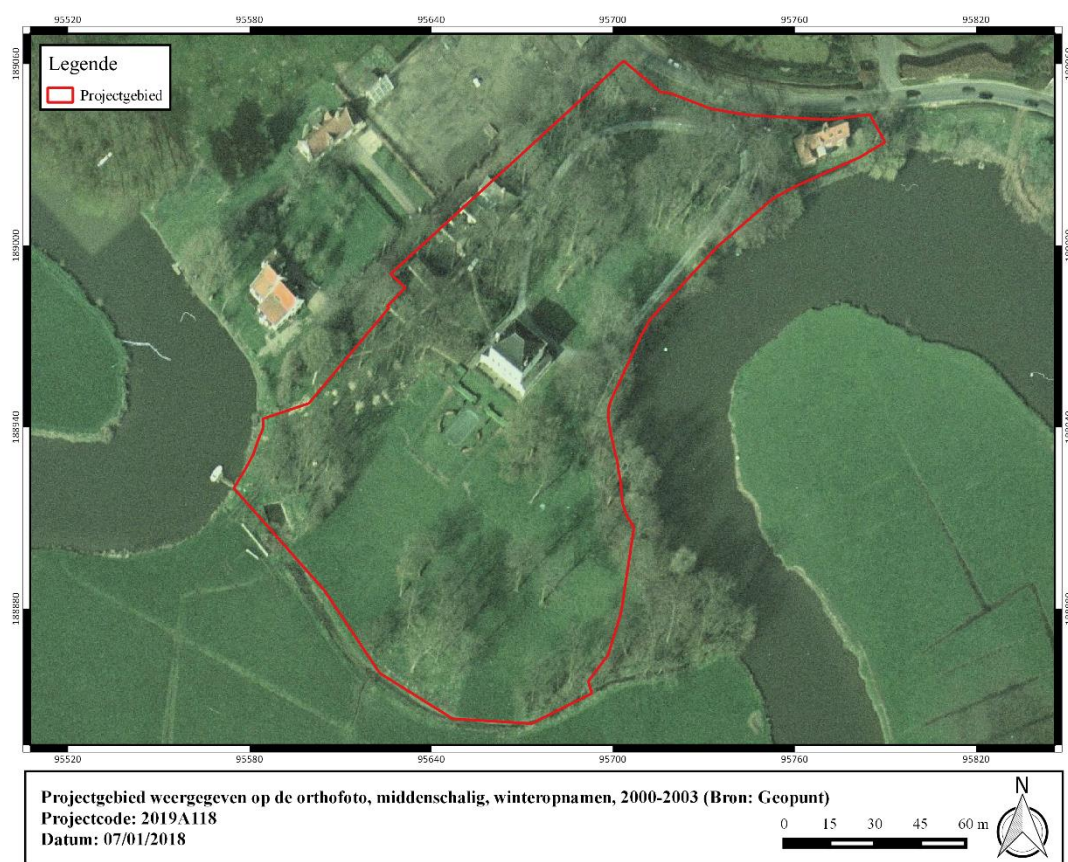
Het huidige Kasteel ter Laecke is op heden integraal onderkelderd tot een diepte van 2 – 2,25 m TAW.

Figuur 33: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

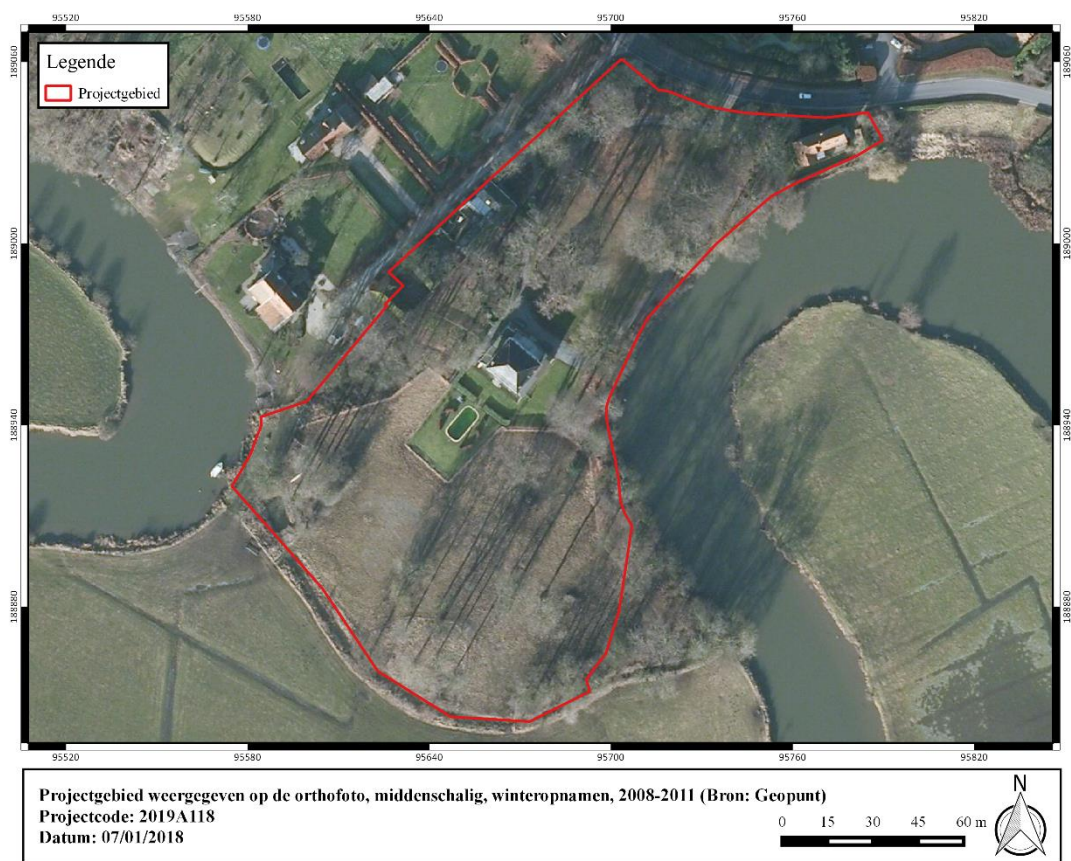

Figuur 34: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

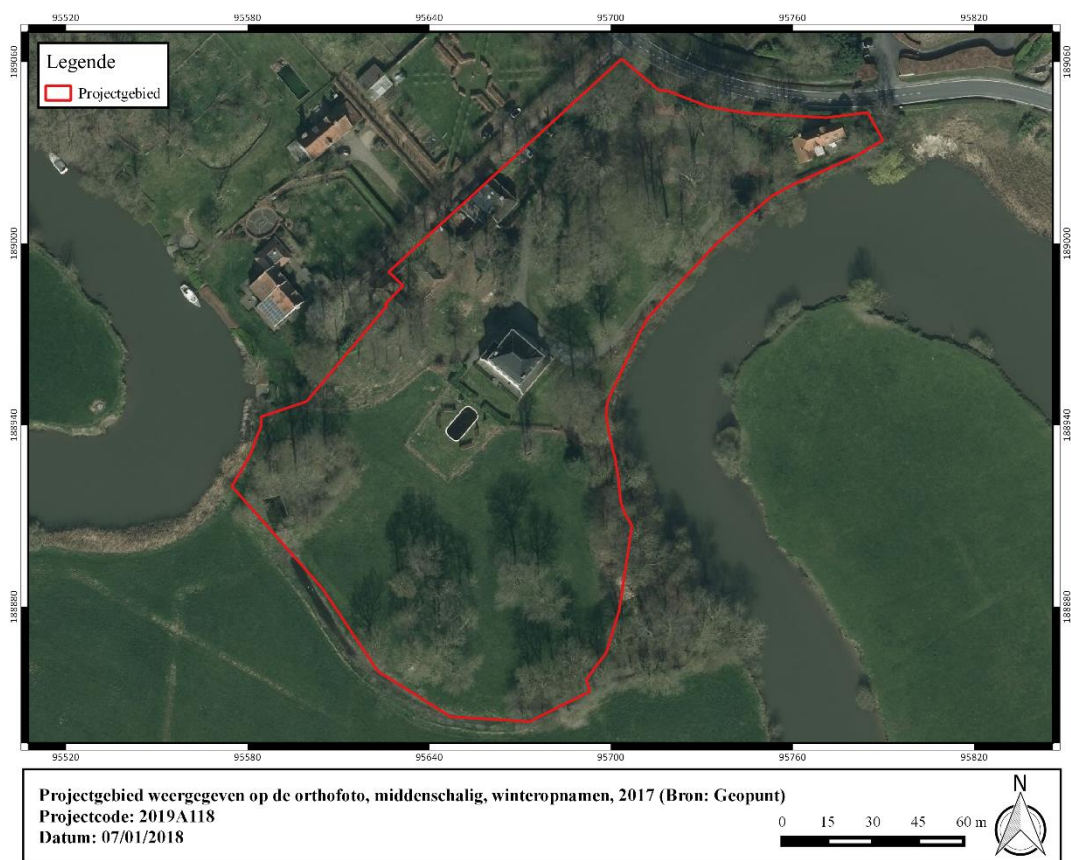

Figuur 35: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 36: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt);

Figuur 37: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

2 Landschappelijk bodemonderzoek

2.1 Onderzoeksopdracht

2.1.1 Doelstelling

Door gerichte terreinwaarnemingen wordt kennis over de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap binnen het plangebied geverifieerd en verijnd. Bijzondere aandacht gaat uit naar de gaafheid van de ondergrond en daarmee de kans op het voorkomen van nog goed bewaarde archeologische resten.

2.1.2 Onderzoeksvragen

- *Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied? (cf. infra 6.1)*
- *Welke processen van bodemvorming zijn te herkennen? (cf. infra 6.2)*
- *Welke geomorfologische processen zijn te herkennen? (cf. infra 6.2)*
- *Zijn erosie events te herkennen? (cf. infra 6.2)*
- *Zijn begraven bodems of vegetatielagen in de ondergrond bewaard? (cf. infra 6.2)*
- *Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging? (cf. infra 7.1)*
- *Welke is de aard en ouderdom van eventueel aanwezige archeologische resten? (cf. infra 7.1)*
- *Wat is de te verwachten conserveringsgraad en gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten? (cf. infra resp. 7.2 & 7.3)*
- *Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?*

2.2 Randvoorwaarden

Nvt.

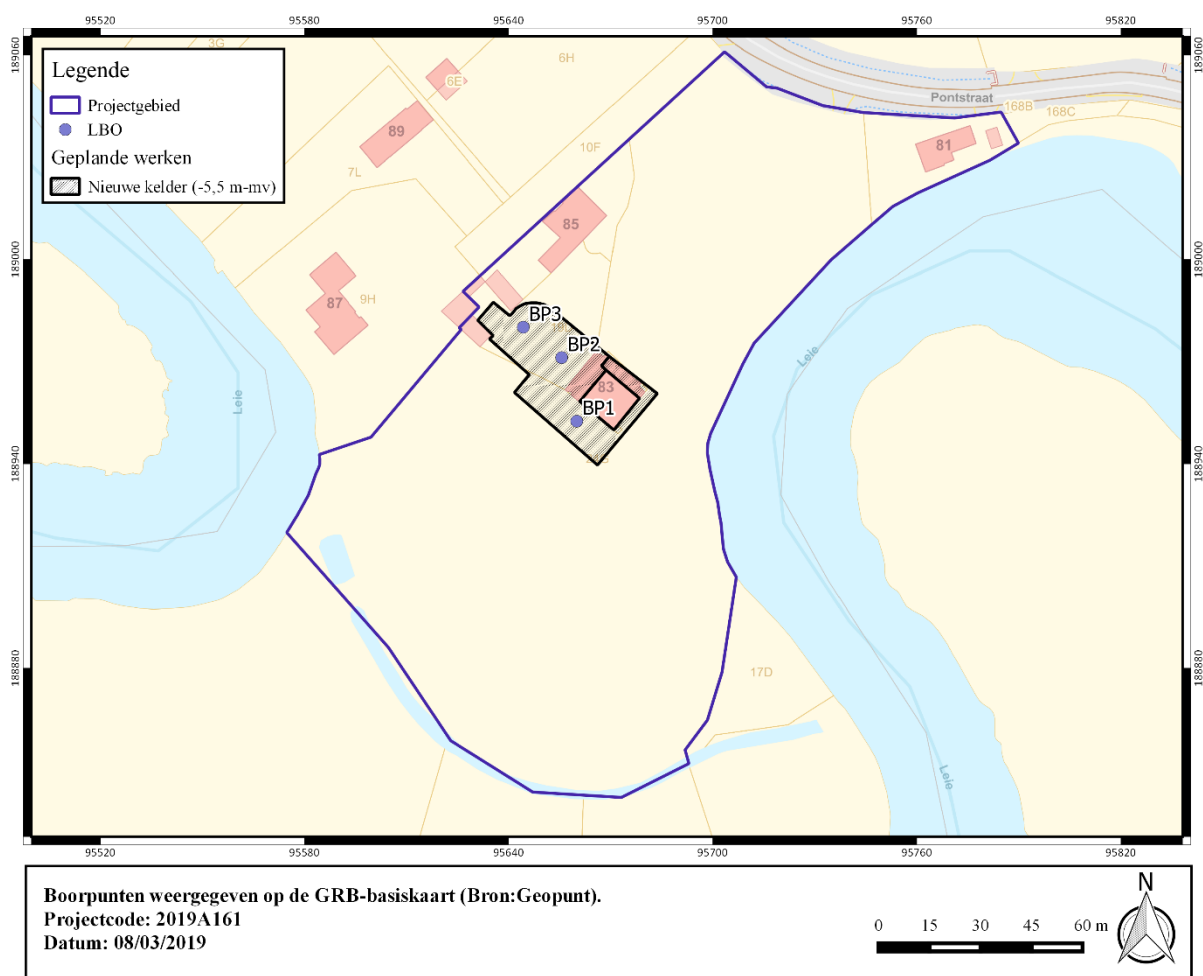
2.3 Werkwijze en strategie

2.3.1 Methode

Het projectgebied is gelegen aan de rand van de Leie-vallei. Het plangebied is gelegen ter hoogte van een meander van de Leie met ten oosten een Holocene duincomplex. De hoger gelegen vierkante zone centraal binnen het onderzoeksgebied gaat waarschijnlijk terug op de oorspronkelijk aanwezige site met walgracht. Gezien de landschappelijke ligging en de vermoede aanwezigheid van de site met walgracht is er een hoge trefkans inzake archeologisch erfgoed.

De bodemkaart (Figuur 38) geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een sterk vergraven grond weer waarbij de natuurlijk aanwezige bodem volledig verstoord kan zijn. Het landschappelijk bodemonderzoek dient dus de bodemopbouw en eventuele verstoring in kaart te brengen en aldus de bewaringscondities en trefkans inzake archeologisch erfgoed te evalueren.

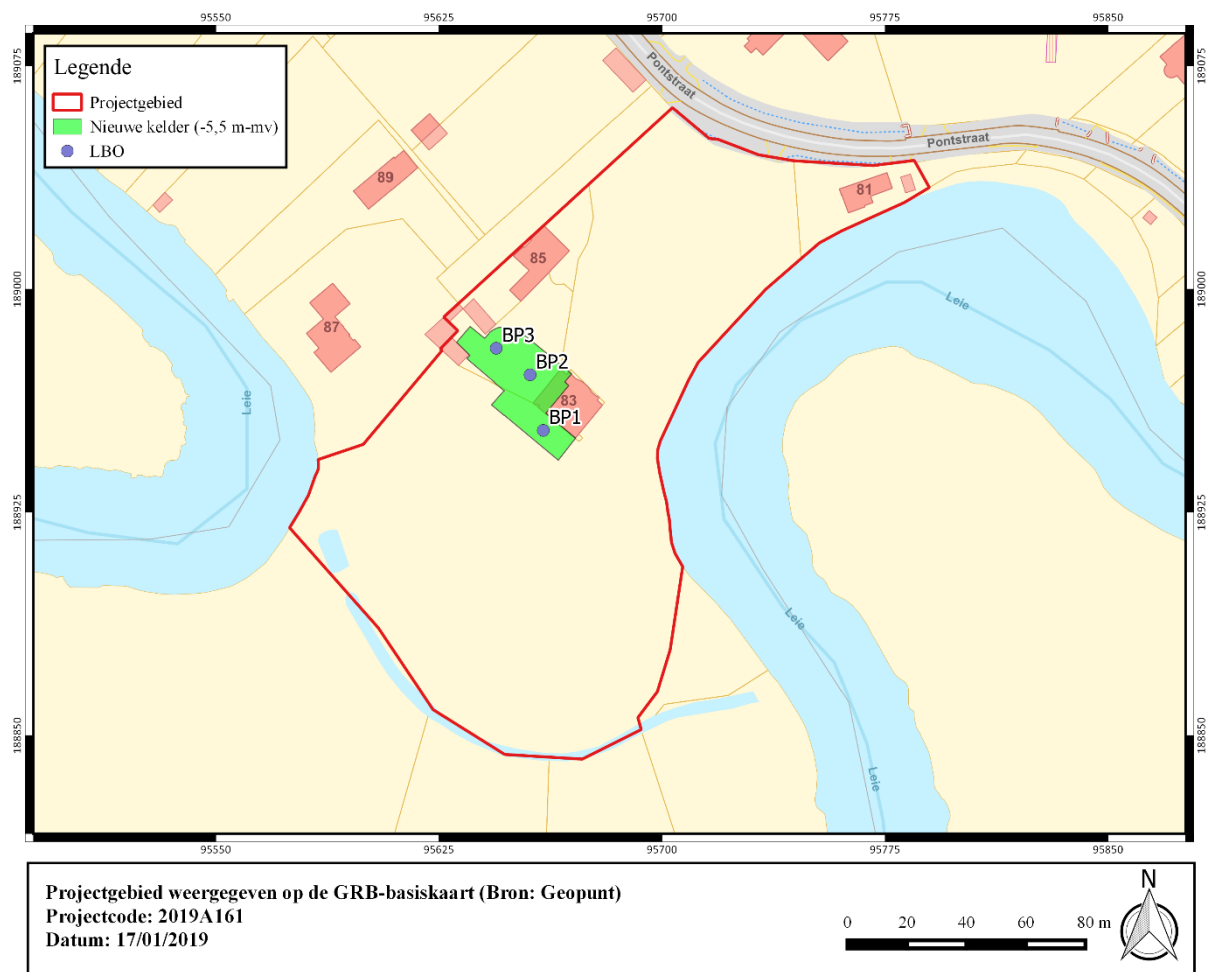

Figuur 38: De locatie van de boorpunten weergegeven op de bodemkaart (Bron: Geopunt).

Gezien de verwachte bodemopbouw, in combinatie met de onderzoeksvragen, is gekozen om het landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren door middel van boringen. Boringen zijn tevens de meest kostenefficiënte manier om de bodemopbouw in kaart te brengen met een minimale impact op eventueel aanwezig erfgoed. Op basis van de waarnemingen uit dit booronderzoek kan de lithologie en bodemvorming adequaat beschreven worden.

Het landgebruik en verwachte bodemopbouw binnen het projectgebied stellen het nodig dit booronderzoek uit te voeren a.d.h.v. mechanische boringen. Het booronderzoek werd uitgevoerd a.d.h.v. 3 boringen (Figuur 39). De boringen zijn zo ingepland dat de waarnemingen toelaten een vlakdekkende uitspraak te doen m.b.t. de bodemopbouw en verstoringsgraad.

Figuur 39: Locatie van de boorpunten weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Tabel 2: Locaties en aangeboorde dieptes van de uitgevoerde boringen.

Boornr	X (m)	Y (m)	maaiveldhoogte (m TAW)	Diepte boring (cm-mv)	Diepte boring (m TAW)
BP1	95660,00	188952,60	8,66	600	2,66
BP2	95655,60	188971,20	8,38	600	2,38
BP3	95644,30	188980,10	8,01	600	2,01

2.3.2 Uitvoering

Het landschappelijk booronderzoek is uitgevoerd met een Geoprobe boormachine waarbij PVC-liners in de grond getrild worden met behulp van statische drukkracht en slaghamer. Hierbij worden de grondmonsters op een continu wijze, doch licht geroerd, gevangen in liners van ongeveer 1.20 meter lengte met een diameter van 32 mm. Aangezien men een continu profiel bekomt waarbij zeer dunne lagen of lenzen kunnen onderscheiden worden, is dit type boringen zeer geschikt voor onderkenningboringen. Ongeconsolideerde en losse sedimentpakketten kunnen mogelijks gecompacteerd worden door de uitgeoefende druk. Het opgeboorde materiaal is in het veld gecontroleerd, beschreven op voorgedrukte boorformulieren en gefotografeerd met een Panasonic Lumix DMC-FT30 camera.

De aardkundige situatie is gemiddeld tot 6 m-mv gedocumenteerd. Hiermee is de diepste aardkundige eenheid, zijnde laat-Pleistoceen fluvio-eolische tot vroeg-Holocene organo-klastische afzettingen, waargenomen die relevant is voor het archeologisch vooronderzoek.

Het bodemonderzoek werd onder droge, bewolkte omstandigheden uitgevoerd op 17 januari 2019.

2.4 Observaties

2.4.1 Lithologie, lithostratigrafie en bodem

2.4.1.1 Boring BP1

De maaiveldhoogte bedraagt 8.66 m TAW. De omgeving van boorpunt BP1 doet op heden dienst als tuin.

Tussen 0 en 5 cm-mv wordt een donkerbruine Ap-horizont aangetroffen. De laag heeft een zandleemtextuur waarbij de zandige component matig fijnkorrelig is. Het sediment is droog, humeus en bevat wortels. Hieronder wordt tussen 5 en 25 cm-mv een verstoringslaag opgeboord. Deze laag is droog en bestaat uit baksteen, zand en dergelijk puin.

Tussen 25 en 90 cm-mv wordt een ophogings- of verstoringspakket aangetroffen. Tussen 25 en 35 cm-mv kan het pakket omschreven worden als kleiige zandleem met een fijnkorrelige zandige component. Deze laag heeft een donkerbruine tot bruine kleur en is droog. Hieronder wordt tussen 35 en 65 cm-mv een laag licht lemig, matig fijnkorrelig zand aangetroffen. Het zand is droog, heeft een bruine kleur en bevat glauconiet. Tussen 65 en 90 cm-mv wordt een laag licht matig fijnkorrelig zandige, zware klei waargenomen. De laag heeft een donkerbruine kleur en is droog. Het sediment bevat ook baksteenspikkels en houtresten.

Vanaf 90 cm-mv wordt de onverstoorte moederbodem aangetroffen. Tussen 90 en 120 cm-mv kan de moederbodem omschreven worden als licht lemig, matig fijnkorrelig zand. Het sediment heeft een okerbruine kleur, is droog en bevat glauconiet. Tussen 120 en 165 cm-mv wordt een laag lemig zand waargenomen. Het zand heeft een matig fijne tot fijne korrel. De laag heeft bovenaan een beigebruin kleur; vanaf 140 cm-mv heeft het sediment een bruine kleur. De laag bevat glauconiet. Hieronder wordt tussen 165 en 195 cm-mv zandleemlaag opgeboord. Het zand heeft een matig fijne korrel. De laag heeft een bruine kleur, is droog en bevat roestlagen. Tussen 195 en 270 cm-mv wordt eveneens een laag zandleem aangetroffen. Ook hier is het zand matig fijnkorrelig. De laag heeft een beigebruine tot bruinigrijze kleur en is vochtig. Het sediment vertoont gleyverschijnselen en aanwezigheid van roest. Tussen 270 en 280 cm-mv komt nog steeds zandleem voor. De laag heeft een roodbruine kleur, is nat en bevat roestbanden. Tussen 280 en 310 cm-mv komt een laag kleiige zandleem voor. De zandige component heeft een matig fijne korrel. De laag heeft een donkergrijze kleur en is nat.

Hieronder komt tussen 310 en 360 cm-mv een laag lemig zand met matig fijne korrel voor. De laag heeft een grijsgroene tot grijsbruine kleur, is nat en bevat een weinig organisch materiaal. Tussen 360 en 420 cm-mv wordt eveneens lemig zand aangetroffen. De laag heeft een roestbruine kleur, is nat en vertoont gleyverschijnselen en roest. Tussen 420 en 480 cm-mv wordt nog steeds lemig, matig fijnkorrelig zand aangetroffen. Het sediment heeft een grijsbruine kleur, is nat en gereduceerd. Als laatste wordt tussen 480 en 600 cm-mv een laag lemig zand tot zand aangetroffen. Het sediment wordt minder lemig en grover naar onderen toe. De laag heeft een (grijs)bruine kleur, is nat en gereduceerd. Ze bevat ook glauconiet en takjes.

Figuur 40: Overzichtsfoto van boring BP1.

Figuur 41: Omgevingsfoto's van boorpunt BP1.

2.4.1.2 Boring BP2

De maaiveldhoogte bedraagt 8.38 m TAW. De omgeving van boorpunt BP2 doet op heden dienst als tuin.

Tussen 0 en 15 cm-mv wordt een donkerbruine Ap-horizont aangetroffen. De laag bestaat uit zandleem met een matig fijne zandkorrel. Het sediment is humeus, droog en bevat wortels.

Tussen 15 en 240 cm-mv wordt ophogings-/opvullingspakket aangetroffen. Tussen 15 en 40 cm-mv kan de laag omschreven worden als kleiige zandleem met een matig fijne zandkorrel. Het sediment heeft een grijsbruine kleur, is droog en bevat baksteenspikkels en wortels. Hieronder wordt tussen 40 en 140 cm-mv een pakket licht lemig zand tot zand met een matig fijne korrel waargenomen. De laag heeft een (beige)bruine kleur, is droog en bevat glauconiet en bovenaan wortels. Tussen 140 en 160 cm-mv wordt een laag matig fijnkorrelig zand aangetroffen. Het sediment heeft een beigegele kleur, is droog en bevat glauconiet. Tussen 160 en 180 cm-mv wordt een laag fijnkorrelig zand aangetroffen. Het zand heeft een geelbruine kleur, is droog en bevat glauconiet. Hieronder wordt tussen 180 en 200 cm-mv een laag licht

lemig zand met een fijnkorrelige zandige component aangetroffen. Het sediment heeft een bruine kleur, is droog en bevat glauconiet. Tussen 200 en 220 cm-mv bevindt zich een laag licht lemig zand met een matig fijne korrel. Het sediment heeft beigegele kleur en is vochtig. Onderaan is de laag oranjegeel van kleur is heeft het zand een fijne korrel. De laag bevat ijzeroxideaggregaten en glauconiet. Hieronder wordt tussen 220 en 240 cm-mv een laag licht lemig zand met een fijne korrel aangetroffen. Het sediment heeft een grijsbruine kleur, is nat en vertoont beginnende reductie.

Tussen 240 en 325 cm-mv wordt een grachtafzetting aangetroffen. Tussen 240 en 275 cm-mv wordt licht lemig zand aangetroffen. De zandige component heeft een (matig) fijne korrel. De laag heeft een blauwgrijze kleur, is nat en gereduceerd en bevat baksteenspikkels, gebande aanrijking van organisch materiaal en glauconiet. Hieronder wordt tussen 275 en 295 cm-mv een gelijkaardige laag opgeboord maar hier heeft het sediment een blauwzwarte kleur. Tussen 295 en 325 cm-mv wordt een laag aangetroffen met dezelfde kenmerken als de twee bovenliggende lagen. De zandige component is hier echter fijnkorrelig en het sediment heeft een grijze kleur.

Hieronder wordt tussen 325 en 360 cm-mv een laag (licht lemig) zand aangetroffen met een fijne korrel. Het sediment heeft een blauwgrijze kleur, is nat en gereduceerd en bevat glauconiet. Tussen 360 en 550 cm-mv wordt een pakket (licht lemig) zand opgeboord dat naar beneden toe minder lemig en grover wordt. Het sediment heeft een blauwgrijze kleur, is nat en gereduceerd en bevat glauconiet. Als laatste wordt tussen 550 en 600 cm-mv een laag matig grofkorrelig zand opgeboord. Het sediment heeft een bruine kleur, is nat en gereduceerd en bevat glauconiet.

Figuur 42: Overzichtsfoto van boring BP2.

Figuur 43: Omgevingsfoto's vanuit boorpunt BP2.

2.4.1.3 Boring BP3

De maaiveldhoogte bedraagt 8.01 m TAW. De omgeving van boorpunt BP3 doet op heden dienst als tuin.

Tussen 0 en 15 cm-mv wordt een donkerbruine Ap-horizont aangetroffen. De laag heeft een zandleemtextuur met een fijnkorrelige zandige component. Het sediment is droog, humeus en bevat baksteenspikkels, wortels en onderaan kleibijmenging. Hieronder wordt tussen 15 en 110 cm-mv een pakket licht zandige klei met een fijnkorrelige zandige component aangetroffen. De laag heeft een (donker)bruine kleur, is droog en bevat wortels. Tussen 110 en 135 cm-mv wordt een verstoringslaag opgeboord. De laag is droog en bestaat uit onder andere baksteen en dergelijk puin.

Vanaf 135 cm-mv wordt de onverstoorte moederbodem aangetroffen. Tussen 135 en 450 cm-mv kan de moederbodem omschreven worden als licht lemig zand tot zand. De zandige component heeft een fijne tot matig fijne korrel. Naar onderen toe wordt het sediment minder lemig en grover. Het sediment heeft bruinbeige tot bruine kleur, is vochtig en bevat roestbanden, ijzeroxideaggregaten en glauconiet. Hieronder wordt tussen 450 en 480 cm-mv (licht lemig) zand met een grove korrel opgeboord. Het sediment heeft een grijze kleur, is vochtig en bevat roestbanden en glauconiet. Als laatste wordt tussen 480 en 600 cm-mv een laag matig fijnkorrelig zand aangeboord. Het sediment heeft een grijze kleur, is nat en gereduceerd en bevat glauconiet.

Figuur 44: Overzichtsfoto van boring BP3.

Figuur 45: Omgevingsfoto's van boorpunt BP3.

2.4.2 Structuren

Er werden geen structuren aangetroffen.

2.4.3 Planten en hout

Ter hoogte van boringen BP1 en BP2 worden houtresten en laagjes met een bijmenging van organisch materiaal aangetroffen.

2.4.4 Dierlijke resten

Er werden geen dierlijke resten aangetroffen.

2.4.5 Sporenfossielen

Er werden geen sporenfossielen aangetroffen.

2.4.6 Antropogene invloeden

In alle boringen worden bovenaan baksteenspikkels aangetroffen; in boringen BP1 en BP3 worden tevens baksteen en dergelijk puin aangetroffen tot op een diepte van respectievelijk 25 en 135 cm-mv.

2.5 Synthese en interpretatie

2.5.1 Aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied

In de boringen worden geen bodemhorizonten waargenomen. De moederbodem is onmiddellijk onder de verstoring of grachtafzetting aanwezig. In alle boringen is sprake van verstoring of ophoging. Ter hoogte van boorpunt BP2 wijst het opgeboord materiaal tevens op een grachtvulling. Het betreft verscheidene opvullingslagen en een organische afzetting onderaan.

In deze boringen wordt een opeenvolging van Quartaire afzettingen waargenomen. De moederbodem bestaat hoofdzakelijk uit zandleem tot lemig zand met een (sterke) kleiige inmenging. Naar onderen toe wordt het sediment zandiger en grover. Het kleiige zandleem tot lemig zand zijn organo-klastische fluviatiele sedimenten die zijn afgezet tijdens het Tardiglaciaal-Holoceen (14.5 ka – huidig). Het onderliggende grover zand is op fluvio-eolische wijze afgezet tijdens het late Weichseliaan (Weichseliaan: 116 ka – 11.7 ka).

Het aanwezige glauconiet wijst erop dat de oorsprong van de sedimenten te zoeken valt bij een Tertiaire afzetting. Vermoedelijk gaat het om sedimenten van het Lid van Kortemark, het oudste lid van de Formatie van Tielt. De kleiig-siltige fijnzandige afzettingen werden afgezet in de overgangszone tussen de buitenkust en de open shelf tijdens het Ieperiaan (56.0 Ma -47.8 Ma).

2.5.2 Postdepositionele processen

In alle boringen worden bovenaan baksteenspikkels aangetroffen; in boringen BP1 en BP3 worden tevens baksteen en dergelijk puin aangetroffen tot op een diepte van respectievelijk 90 en 135 cm-mv. De verstoring is mogelijk het gevolg van de bouw van het kasteel en bijgebouwen. De grachtafzetting in boring BP2 gaat allicht terug tot de hier oorspronkelijk aanwezige walgracht.

2.6 Archeologische verwachtingen

2.6.1 Diepte, aard en ouderdom

De onverstoorde moederbodem wordt over het overgrote deel van het onderzoeksgebied aangetroffen op een diepte van ca. 90 à 135 cm-mv. Ter hoogte van boring BP2 is dit echter door de grachtafzetting pas op een diepte van 325 cm-mv.

Gelet de ligging en de aanwijzingen voor de aanwezigheid van een site met mogelijk middeleeuwse oorsprong kan uitgegaan worden van een verhoogde verwachting inzake archeologisch erfgoed.

2.6.2 Aspecten van conservering

Het opgeboorde materiaal heeft een zandleem- tot lemig-zandtextuur met een kleiige inmenging. Naar onderen toe wordt de afzetting zandiger. Ter hoogte van boringen BP1 en BP3 is de verstoring vermoedelijk het gevolg van de realisatie van het kasteel of mottenheuvel. De kans op in situ bewaarde artefacten is hierdoor gering. Indien artefacten in de bouwvoor of het verstoringspakket aanwezig zijn betreft het gemigreerd materiaal.

Er kan echter wel een verwachting van sporenarcheologie opgesteld worden. Dieper uitgegraven grondsporen kunnen aanwezig zijn in de moederbodem.

2.6.3 Impact van geplande werken

De opdrachtgever plant ter hoogte van het onderzoeksgebied de uitdieping van de huidige kelders tot op een diepte van 3.5 m-mv en de realisatie van een nieuwe ondergrondse parking tot een diepte van 5.5 m TAW.

Gezien de moederbodem zich op een diepte van ca 90 à 135 cm-mv, maximaal 325 cm-mv, en de grachtafzetting op een diepte van 240 cm-mv bevindt, interfereren de geplande werken met het archeologisch relevant niveau. De in situ bewaring van het bodemarchief en eventueel aanwezig archeologisch erfgoed wordt aldus bedreigd.

2.7 Assessment

Binnen het onderzoeksgebied zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van een site met walgracht met mogelijk middeleeuwse kern. Deze vermoede aanwezigheid en de landschappelijke ligging wijzen op een verhoogde trefkans inzake archeologisch erfgoed. De bodemkaart karteert het onderzoeksgebied echter als sterk vergraven grond. Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de bodemopbouw en eventuele verstoring in kaart te brengen en aldus de bewaringscondities en trefkans inzake archeologisch erfgoed te evalueren.

Uit het bodemonderzoek is gebleken dat ter hoogte van dit onderzoeksgebied een profielloze bodemopbouw aanwezig is. Onder de verstoring of ophoging wordt een vroeg-Holocene tot laat-Pleistocene fluviatiele, organo-klastische afzetting aangetroffen. Hieronder is een laat-Pleistocene fluvio-eolische afzetting aanwezig. In boring BP2 wordt vermoedelijk een gracht aangeboord. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van stabilisatiehorizonten of begraven bodems worden niet aangetroffen.

Gezien de bodem over het overgrote deel van het projectgebied tot op een zekere diepte is verstoord is en geen begraven bodems of dergelijke werden aangetroffen, is de kans op in situ bewaarde artefactensites zeer gering. Artefacten die eventueel aanwezig zijn in de bouwvoor betreffen gemigreerd materiaal. Er kan echter wel een verwachting worden opgesteld voor sporenarcheologie. Mogelijk aanwezige archeologisch relevante grondsporen zullen zichtbaar zijn in de onverstoorde moederbodem.

3 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe ondergrondse bergin, de verdieping van vloerniveau's en de heraanleg en -inrichting van reeds bestaande infrastructuur rondom 'Hof ter Laecke', een kasteeldomein met toegang aan de Pontstraat te Deurle, deelgemeente van Sint-Martens-Latem.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen op de noordelijke oevers van de Leie. Meer bepaald ligt het gebouwenbestand aan de vernauwing van een riviermeander. Het kasteel is als het ware gelegen aan de toegang van een circulair schiereiland omgeven door de Leie. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van Holocene fluviatiele afzettingen die rusten op de Pleistocene sequentie. Op het DHMV is ter hoogte van het huidige kasteel een lichte opduiking merkbaar van gemiddeld 50 cm. Mogelijk gaat deze verhevenheid terug op een motteheuvel waarop de oudere voorlopers van het kasteel waren gevestigd. De bodemkaart geeft echter ter hoogte van de geplande werken en de omliggende terreinen aan dat de ondergrond 'sterk is vergraven'. Een 50-tal meter ten zuiden van de geplande werken geeft de bodemkaart aan dat het sediment bestaat uit hydromorfe klei. Landschappelijk gezien vormt het plangebied een eerder uitzonderlijke locatie die gelet de ligging langsheen de Leie een zekere aantrekkingskracht gehad moet hebben op gemeenschappen jager-verzamelaars. Inzake sporenarcheologie moet enigszins uitgegaan worden van een te natte situatie. Het noordelijk deel van het terrein is gunstiger voor bewoning en bewerking.

Teneinde de gegevens van de bodemkaart na te gaan en de bewaringskansen met betrekking tot archeologisch erfgoed te evalueren werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij werd geboord tot op de bedreigde diepte. Algemeen gesteld kan op basis van de waarnemingen uitgegaan worden van een oppervlakkige archeologische situatie waarbij erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor. Op grotere diepte werden geen begraven bodems of geoxideerde veenlagen aangeboord die indicatief kunnen zijn voor een stabilisatiemoment waarbij veenontwikkeling stopt en het terrein tijdelijk geschikt wordt voor menselijke activiteiten. Wel is in BP2 een anomalie opgemerkt die vermoedelijk de vulling van een gracht betreft, gekenmerkt door verschillende te onderscheiden opvullingslagen, en een organische component onderaan.

Historische en cartografische bronnen wijzen op een ruraal en open karakter van de omgeving met een uitgestrekt complex natte weidegronden langsheen het overstromingsgebied van de Leie. Net op de noordelijke rand van het weidcomplex was met zekerheid sinds de 17^e eeuw een 'kasteel' op een omwalde vierkante motte ingericht. De huidige kelders hebben een 17^e eeuwse kern. Deze omwalde site is zichtbaar op de Renteboek van Nevele. Ook op de 18^e-eeuwse Kaart van Ferraris is een vierkante omwalde site zichtbaar. Ten noorden van deze omwalling zijn ook enkele bijgebouwen aangegeven. De 19^e-eeuwse bronnen geven een gelijkaardig beeld van het kasteel, met een noordoost-zuidwest gericht bijgebouw net ten noorden ervan. De orthofotosequentie geeft weinig tot geen evolutie weer de voorbije decennia. Het terrein is altijd in gebruik gebleven als kasteel met omliggende tuinzone.

Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. Net ten westen van de planlocatie wordt de 'oxbow' in de Leie aangeduid op het kaartblad van de CAI met volgnummer 156878. Hier wordt de aanwezigheid van een 'neerhof' vermoed, maar op basis van de landschappelijke gegevens was het terrein waarschijnlijk enkel geschikt als natte weidegrond. Ten noorden van het plangebied, op het drogere terrein werd bij een veldprospectie Romeins vondstmateriaal gerecupereerd (CAI 32620). Archeologisch onderzoek in de ruime omgeving wijst op bewoning vanaf de metaaltijden. Meer dan 1 km ten noordwesten van het plangebied werden

bij een proefsleuvenonderzoek in 2014 resten van Romeinse bewoning aangesneden. Tevens werden indicaties waargenomen voor menselijke aanwezigheid in de vroege middeleeuwen. Naast resten van bewoning werd een circulaire structuur herkend die mogelijk gedateerd kan worden in de metaaltijden of Romeinse periode (CAI 208139). Meerdere kilometers ten noordoosten van het terrein werden eveneens, bij onderzoek begin de jaren '80, bewoningssporen uit de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht (CAI 32605). Naast de gekende sites kan op basis van cartografische gegevens de aanwezigheid van tal van hoeves in de late middeleeuwen en vroegmoderne periode verwacht worden. Ook werd bij verschillende veldprospectiecampagnes vondstmateriaal uit de Romeinse periode en middeleeuwen gerecupereerd. Ook werden lithische artefacten gerecupereerd die wijzen in de richting van een menselijke aanwezigheid tijdens het neolithicum.

Concreet wijzen de gegevens van het landschappelijk bodemonderzoek op een verwachting van sporenarcheologie en resten van oudere voorlopers van de reeds aanwezige bebouwing. Er is geen verwachting inzake bewaarde artefactenconcentraties binnen de contouren van de geplande werken. Gelet de oppervlakkige situatie kan redelijkerwijs aangenomen worden dat eventueel aanwezige artefactenconcentraties verspreid zijn geraakt doorheen de bouwvoor. Hoewel de oppervlakte van de geplande werken eerder beperkt zijn is de trefkans inzake relevant erfgoed zeer groot waardoor verder onderzoek in de vorm van proefsleuven en proefputten noodzakelijk is. Er zijn, tot op heden, geen argumenten om aan te nemen dat het terrein vrij is van archeologische relictten.

4 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019

AGIV

Cassiman, A. 2015. Kasteel ter laecke: bouwhistorisch onderzoek, 106 p.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

5 Bijlagen

5.1 Boorlijst

Boornr	X (m)	Y (m)	maaiveldhoogte (m TAW)	Datum	Type boor	Diameter boor (cm)	Manueel/ mechanisch	Diepte boring (cm-mv)	Diepte boring (m TAW)	Landgebruik	Weer
BP1	95660,00	188952,60	8,66	17/01/2019	Geoprobe	3,2	Mechanisch	600	2,66	Tuin	Droog en bewolkt
BP2	95655,60	188971,20	8,38	17/01/2019	Geoprobe	3,2	Mechanisch	600	2,38	Tuin	Droog en bewolkt
BP3	95644,30	188980,10	8,01	17/01/2019	Geoprobe	3,2	Mechanisch	600	2,01	Tuin	Droog en bewolkt

Boornr	Nummer aardkundige eenheid	Bovengrens (cm onder MV)	Ondergrens (cm onder MV)	Bovengrens (m TAW)	Ondergrens (m TAW)	Veldbeschrijving	Textuur	Textuur omschrijving	Type zand	Type zand omschrijving	kleur (visueel)	kalkgehalte	Vochtigheid beschrijving	oxidoreductieverschijnselen	overig
BP1	1	0	5	8,66	8,61	Ap	L	zandleem	Z4	matig fijn zand	Donkerbruin	/	Droog		Humeus, wortels
	2	5	25	8,61	8,41	Verstorings/Ophoging	Nvt	niet van toepassing	Nvt	niet van toepassing	Divers	/	Droog		Baksteen, zand, etc.
	3	25	35	8,41	8,31	Verstorings/Ophoging	Le	kleiige zandleem	Z3	fijn zand/licht zand	(Donker)bruin	/	Droog		
	4	35	65	8,31	8,01	Verstorings/Ophoging	S	licht lemig zand	Z4	matig fijn zand	Bruin	/	Droog		Glauconiet
	5	65	90	8,01	7,76	Verstorings/Ophoging	Ez	licht zandige klei	Z4	matig fijn zand	Donkerbruin	/	Droog		Zware klei, baksteenspikkels, hout
	6	90	120	7,76	7,46	C	S	licht lemig zand	Z4	matig fijn zand	Okerbruin	/	Droog		Glauconiet
	7	120	140	7,46	7,26	C	S	lemig zand	Z3-Z4	(matig) fijn zand	Beigebruin	/	Droog		Glauconiet

	8	140	165	7,26	7,01	C	S	lemig zand	Z3-Z4	(matig fijn zand	Bruin	/	Droog		Glauconiet
	9	165	195	7,01	6,71	Cg	L	zandleem	Z4	matig fijn zand	Bruin	/	Droog	Roestlagen	
	10	195	270	6,71	5,96	Cg	L	zandleem	Z4	matig fijn zand	Beigebruin tot bruingrijs	/	Vochtig	Roestaanwezigheid, gleyverschijnselen	
	11	270	280	5,96	5,86	Cg	L	zandleem	Z4	matig fijn zand	Roodbruin	/	Nat	Roestbanden	Kleverig
	12	280	310	5,86	5,56	C	Le	kleiige zandleem	Z4	matig fijn zand	Donkergrijs	/	Nat		
	13	310	360	5,56	5,06	C	S	lemig zand	Z4	matig fijn zand	Grijsgroen-Grijsbruin	/	Nat		Organisch materiaal
	14	360	420	5,06	4,46	Cg	S	lemig zand	Z4	matig fijn zand	Roestbruin	/	Nat	Gleyverschijnselen, roest	
	15	420	480	4,46	3,86	Cr	S	lemig zand	Z4	matig fijn zand	Grijsbruin	/	Nat	Reductie	
	16	480	600	3,86	2,66	Cr	S-Z	(lemig) zand	Z4-Z5	matig fijn tot matig grof zand	(Grijs)bruin	/	Nat	Reductie	Glauconiet, takjes. Wordt grover en minder lemig naar onderen toe.
BP2	1	0	15	8,38	8,23	Ap	L	zandleem	Z4	matig fijn zand	Donkerbruin	/	Droog		Humeus, wortels
	2	15	40	8,23	7,98	Verstorings/Ophoging	Le	kleiige zandleem	Z4	matig fijn zand	Grijsbruin	/	Droog		Baksteenspikkels, wortels
	3	40	140	7,98	6,98	Verstorings/Ophoging	S-Z	(licht lemig) zand	Z4	matig fijn zand	(Beige)bruin	/	Droog		Glauconiet, wortels bovenaan
	4	140	160	6,98	6,78	Verstorings/Ophoging	Z	zand	Z4	matig fijn zand	Beigegeel	/	Droog		Glauconiet
	5	160	180	6,78	6,58	Verstorings/Ophoging	Z	zand	Z3	fijn zand/licht zand	Geelbruin	/	Droog		Glauconiet
	6	180	200	6,58	6,38	Verstorings/Ophoging	S	licht lemig zand	Z3	fijn zand/licht zand	Bruin	/	Droog		Kleibijmenging
	7	200	220	6,38	6,18	Verstorings/Ophoging	S	licht lemig zand	Z4-Z3	(matig) fijn zand	Beigegeel tot oranjegeel	/	Vochtig	Ijzeroxideaggregaten	Band met fijnkorrelig oranjegeel

																zand, glauconiet
	8	220	240	6,18	5,98	Verstorin g/Ophogi ng	S	licht lemig zand	Z3	fijn zand/licht zand	Grijsbruin	/	Nat			
	9	240	275	5,98	5,63	Cr	S	licht lemig zand	Z3-Z4	(matig) fijn zand	Blauwgrijs	/	Nat	Reductie		Baksteenspicke ls, gebande organisch materiaal bijmenging, glauconiet
	10	275	295	5,63	5,43	Cr	S	licht lemig zand	Z3-Z4	(matig) fijn zand	Blauwzwart	/	Nat	Reductie		Baksteenspicke ls, gebande organisch materiaal bijmenging, glauconiet
	11	295	325	5,43	5,13	Cr	S	licht lemig zand	Z3	fijn zand/licht zand	Grijs	/	Nat	Reductie		Baksteenspicke ls, gebande organisch materiaal bijmenging, glauconiet
	12	325	360	5,13	4,78	Cr	S-Z	(licht lemig) zand	Z3	fijn zand/licht zand	Blauwgrijs	/	Nat	Reductie		Glauconiet
	13	360	550	4,78	2,88	Cr	S-Z	(licht lemig) zand	Z3-Z5	niet van toepassing	Blauwgrijs	/	Nat	Reductie		Glauconiet, wordt minder lemig en grover naar onderen toe.
	14	550	600	2,88	2,38	Cr	Z	zand	Z5	matig grof zand	Bruin	/	Nat	Reductie		Glauconiet
BP3	1	0	15	8,01	7,86	Ap	L	zandleem	Z3	fijn zand/licht zand	Donkerbruin	/	Droog			Humeus, baksteenspicke ls, wortels, onderaan kleibijmenging
	2	15	110	7,86	6,91	Verstorin g/Ophogi ng	Ez	licht zandige klei	Z3	fijn zand/licht zand	(Donker)bruin	/	Droog			Wortels, kleibijmenging
	3	110	135	6,91	6,66	Verstorin g/Ophogi ng	Diver s	niet van toepassing	Nvt	niet van toepassing	Divers	/	Droog			Baksteen, steenpuin

	4	135	450	6,66	3,51	Cg	S-Z	(licht lemig) zand	Z3-Z4	(matig) fijn zand	Bruinbeige tot bruin	/	Vochtig	Roestbanden, ijzeroxideaggre gaten	Glauconiet, wordt minder lemig en grover naar onderen toe.
	5	450	480	3,51	3,21	Cg	S-Z	(licht lemig) zand	Z5	matig grof zand	Grijs	/	Vochtig	Roestbanden	Glauconiet
	6	480	600	3,21	2,01	Cr	Z	zand	Z4	matig fijn zand	Grijs	/	Nat	Reductie	Glauconiet

5.2 Visualisatie van de boorprofielen

